CUM SĂ TRĂIEȘTI
ÎNTR-O LUME
CONDUSĂ DE
DUMNEZEU?

GHID
DE STUDIU
PENTRU GRUPURILE MICI

DANIEL

BISERICA METANOIA - ARAD 2015

GHID DE STUDIU PENTRU GRUPELE MICI

MĂRTURISITORI AI LUMINII ŞI DRAGOSTEI

DANIEL

BISERICA METANOIA ARAD
2015

DEPARTAMENTUL DE ÎNVĂȚĂTURĂ – GRUPURI MICI
(în colaborare cu Emil Bartoş)

Daniel, Ghid de studiu
© Biserica Metanoia Arad
Str. Tribunul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro
Tel. 0257 255 226

Calendar de studiu

CARTEA DANIEL

ianuarie-aprilie 2015

Săptămâna	Lecţia	Pasaj	Tema
05-11 Ianuarie	**1**	Daniel Cap. 1	Cum să trăieşti integru într-o cultură compromisă?
12-18 Ianuarie	**2**	Daniel Cap. 2	Cum să trăieşti în părtăşie în situaţii limită?
19-25 Ianuarie	**3**	Daniel Cap. 3	Cum să trăieşti perseverent când credinţa este încercată?
26 Ian – 01 Febr	**4**	Daniel Cap. 4	Cum să trăieşti prin laudă când eşti umilit?
02-08 Februarie	**5**	Daniel Cap. 5	Cum să trăieşti veghetor într-o lume uşuratică?
09-15 Februarie	**6**	Daniel Cap. 6	Cum să trăieşti plin de pace într-un mediu ostil?
16-22 Februarie	**7**	Daniel Cap. 7	Cum judecă Dumnezeu puterile lumii?
23 Feb – 01 Mar	**–**	–	–
02-08 Martie	**8**	Daniel Cap. 8	Cum confruntă Dumnezeu naţiunile?
09-15 Martie	**9**	Daniel Cap. 9	Cum răspunde Dumnezeu mijlocirii credincioşilor?
16-22 Martie	**10**	Daniel Cap. 10	Cum se descoperă Dumnezeu în timpul războiului spiritual?
23-29 Martie	**11**	Daniel Cap. 11	Cum controlează Dumnezeu istoria în detalii?
30 Mar – 05 Apr	**12**	Daniel Cap. 12	Cum răsplăteşte Dumnezeu credincioşii?
06-12 Aprilie	**–**	**–**	*Săptămâna Mare/Paştele*

INTRODUCERE LA CARTEA DANIEL

Înainte de toate, Daniel este o carte despre Dumnezeul suveran. Nu există capitol în carte care să nu scoată în evidenţă măreţia, vrednicia şi puterea lui Dumnezeu! Apoi, este o carte despre un om credincios, care a demonstrat că se poate trăi curat într-o lume murdară. O astfel de scriere se potriveşte principial pentru credincioşii zilelor noastre. Lupta spirituală este aceeaşi ca pe vremea lui Daniel: cum să trăieşti integru într-o lume idolatră? Cum să trăieşti în Babilon, dar Babilonul să nu trăiască în tine?

Data şi autorul cărţii

Cadrul istoric al cărţii Daniel acoperă anii 605-536 (î.Cr.). Daniel a fost un tânăr evreu luat captiv de babilonieni şi deportat în Mesopotamia. În această perioadă a scris cartea care-i poartă numele.

Această carte a Bibliei a avut parte de reacţii diferite. Unii au criticat-o, mai ales pentru profeţiile din ea, iar alţii au îndrăgit-o, mai ales pentru personajele din ea.

Criticii provin din zona teologiei liberale şi au vizat data scrierii cărţii. Ei plasează scrierea cărţii în secolul II (î.Cr.), doar pentru a-i diminua profeţiile – care pentru ei sunt mult prea precise, incluzând evenimente istorice recunoscute de toţi experţii. Ei sugerează că autorul necunoscut a scris după evenimentele descrise în carte, ca şi cum ar fi trăit în secolul VI (î.Cr.); deci, ce a relatat el nu e profeţie, ci doar pură istorie. Convingerea noastră, însă este aceeaşi cu a teologilor biblici care cred că această carte a fost scrisă în secolul VI, posibil în jurul anului 530 (î.Cr). Faptul că această carte a fost scrisă în două limbi (cap. 2-7 în aramaică; cap. 1, 8-12 în ebraică), că personajele sunt descrise cu atâta claritate, prezentarea contextului social, detaliile din profeţii etc. – toate conduc la concluzia că această carte a fost scrisă de către şi în timpul profetului Daniel.

Despre Daniel ştim că a fost contemporan cu Ezechiel şi Ieremia. Ezechiel îl numeşte ca fiind neprihănit şi înţelept (14:14,20; 28:3). Domnul Isus Cristos îl pomeneşte şi El pe Daniel, numindu-l proroc (Matei 24:15). Aceasta înseamnă că Însuşi Domnul Isus l-a identificat pe Daniel ca persoană reală, integrată de Dumnezeu în planul Său. Mai mult, Isus îl încadrează în rândul profeţilor, deci toate profeţiile din cartea lui trebuie considerate autentice.

Daniel a trăit peste 80 de ani, sub cel puţin trei împăraţi. Dacă vârsta la care a fost deportat era de 15 ani (cum susţin cei mai mulţi comentatori), înseamnă că Daniel a slujit 65 de ani continuu, fiecare împărat având nevoie de el. Dumnezeu i-a dat în tot acest timp înţelepciune în slujbele avute şi semne personale ale prezenţei Lui în istorie.

Tema cărţii

Tema unei cărţi biblice trebuie să fie dată de teologia cărţii, iar teologia nu poate fi separată de etică. Avem şi în acest caz o dimensiune teologică şi una etică, care dau tema dominantă a cărţii Daniel. Astfel, înainte de orice, observăm că prima învăţătură prezentă de-a lungul întregii cărţi este despre **suveranitatea lui Dumnezeu**. În cele mai importante momente din viaţă, Daniel a ştiut să evidenţieze înaintea tuturor cine conduce istoria şi este domn peste viaţa fiecărui om. Dumnezeu este suveran peste oameni şi naţiuni, peste puterile împăraţilor şi peste orice uneltire a răului. Profeţiile din partea a doua a cărţii susţin, la rândul lor, doctrina suveranităţii divine prin amănunte şi acurateţe. Teologia cărţii Daniel, aşadar, este o teologie istorică care învaţă despre existenţa unui Dumnezeu suveran.

Dar profeţiile nu sunt în carte pentru a satisface curiozitatea cititorului privind viitorul, ci pentru a aduce pacea în inima lui privind prezentul. Dacă Dumnezeu controlează viitorul, atunci trebuie să crezi că El controlează şi prezentul. Aceasta ne duce la a doua învăţătură prezentă constant în carte: **caracterul credinciosului**. Din teologia suveranităţii divine decurge integritatea vieţii morale, indiferent de contextul istoric sau cultural în care trăieşte credinciosul. Caracterul se testează în încercare, iar Daniel şi prietenii lui au avut parte din plin de încercări. Au fost mereu ispitiţi de idolatrie, însă şi-au păstrat credinţa fără vreun compromis. Dumnezeu a fost onorat în viaţa lor, de aceea şi ei au fost onoraţi de Dumnezeu. Chiar profeţiile avute de Daniel au avut un rol compensator şi stimulator în viaţa lui. Da, adevărul profetic te determină să cauţi în prezent sfinţirea. Trăieşte azi ca şi cum nu ar exista mâine! Cartea Daniel, aşadar este şi o carte de teologie practică, aplicată.

Aceste gânduri ne-au făcut să alegem ca temă principală a cărţii: ***Cum să trăieşti într-o lume condusă de Dumnezeu?***

Precizări

Facem o primă precizare legată de datele istorice şi profeţiile cărţii din cartea Daniel. Scopul acestui studiu vizează trăirea practică a

credinciosului în lumea condusă de Dumnezeu şi nu analiza perioadelor istorice sau interpretarea profeţiilor din carte. Pentru informaţii despre aceste două domenii de studiu, sugerăm consultarea comentariului pe *Daniel* a lui Beniamin Fărăgău.

A doua precizare este legată de aportul textelor biblice din afara cărţii Daniel. Studiul face uneori trimiteri la cărţile biblice. Însă, pentru cei ce doresc să aprofundeze conexiunile dintre învăţăturile cărţii Daniel şi învăţăturile altor cărţi, pot face aceasta prin întrebările şi aplicaţiile introduse la fiecare lecţie.

Structura cărții

Cartea are două secţiuni: în prima se relatează viaţa lui Daniel şi a prietenilor lui, iar în a doua avem vedeniile avute de Daniel la bătrâneţe. Vom studia întâi cum a lucrat Dumnezeu în viaţa lui Daniel, apoi cum s-a raportat Daniel la lumea lui Dumnezeu. Primele şase capitole conţin şase istorisiri, care ne-au inspirat multora dintre noi viaţa şi imaginaţia. Ultimele şase capitole conţin profeţii, care au inspirat mai mult cercetătorii. Amândouă secţiunile însă vor să transmită acelaşi adevăr: dacă ştii că Dumnezeu conduce istoria, vei şti şi cum să-ţi trăieşti viaţa.

STRUCTURA ŞI TEMELE CĂRŢII DANIEL

Capitolul	Temele
	I. DUMNEZEU ÎN VIAŢA LUI DANIEL
1	Cum să trăieşti integru într-o cultură compromisă?
2	Cum să trăieşti în părtăşie în situaţii limită?
3	Cum să trăieşti perseverent când credinţa este încercată?
4	Cum să trăieşti prin laudă când eşti umilit?
5	Cum să trăieşti veghetor într-o lume uşuratică?
6	Cum să trăieşti plin de pace într-un mediu ostil?
	II. DANIEL ÎN LUMEA LUI DUMNEZEU
7	Cum judecă Dumnezeu puterile lumii?
8	Cum confruntă Dumnezeu naţiunile?
9	Cum răspunde Dumnezeu mijlocirii credincioşilor?
10	Cum se descoperă Dumnezeu în timpul războiului spiritual?
11	Cum controlează Dumnezeu istoria în detalii?
12	Cum răsplăteşte Dumnezeu credincioşii?

BIBLIOGRAFIE

- Chapell, Bryan, T*he Gospel According to Daniel. A Christ-Centered Approach* (Grand Rapids: Baker Books, 2014).
- Fărăgău, Beniamin, *Daniel* ed. a treia revizuită (Cluj: Fundaţia Istoria Binecuvântării, 2009).
- Getz, Gene A., Daniel: *Standing Firm for God*. Men of Character Series (Nashville: Broadman & Holman Publishers, 1998).
- Goldingay, John E., Daniel, *Word Biblical Commentary* (Dallas: Word Books, 1989).
- Hill, Andrew E., *Daniel*, The Expositor's Bible Commentary Vol. 8: Daniel-Malachi, Revised Ed. (Grand Rapids: Zondervan, 2008).
- Longman, Tremper III, *Daniel*, The NIV Application Commentary (Grand Rapids: Zondervan, 1999).
- MacArthur, John F. Jr., *Daniel: God's Control Over Rulers and Nations*; MacArthur Bible Studies (Nashville: W Publishing Group, 2000).
- Miller, Stephen R., *Daniel*, The New American Commentary (Nashville: Broadman and Holman Publishing, 1994).
- Pace, Sharon, *Daniel*, Smyth & Helwys Bible Commentary (Macon: Smyth and Helwys Publishing, 2008).
- Stortz, Rodney, *Daniel*. *The Triumph of God's Kingdom*. Preaching the Word (Wheaton: Crossway Books, 2004).
- Walton, John H., Victor H. Matthews, Mark W. Chavalas, *The IVP Bible Background Commentary, Old Testament* (Downers Grove: IVP Academic, 2000).
- Wiersbe, Warren W., *Daniel. Be Resolute* (Colorado Springs: David C. Cook, 2000).

I. DUMNEZEU ÎN VIAŢA LUI DANIEL

CAP. 1 - 6

LECȚIA 1

CUM SĂ TRĂIEŞTI INTEGRU ÎNTR-O CULTURĂ COMPROMISĂ?

Daniel 1

CITIREA TEXTULUI

În viaţă apar pe nepregătite tot felul de împrejurări care ne pot schimba radical viitorul. Credincioşii, însă, trebuie să fie oricând pregătiţi de schimbare, fără însă a-şi compromite credinţa. Lecţia de azi va răspunde la această întrebare: ştiind că Dumnezeu este suveran, cum ar trebui să reacţionăm în astfel de circumstanţe neprevăzute?

În studierea primului capitol din cartea Daniel, vom folosi doi termeni în contrast: *compromis* şi *integritate*.

> *Ce este compromisul?* Compromisul este atunci când renunţi la principii sau la reputaţie şi îţi discreditezi astfel numele sau valorile în care crezi.
>
> *Ce este integritatea?* Integritatea este calitatea de a rămâne integru, iar a fi integru înseamnă a fi incoruptibil.

Un subiect mai actual pentru cineva care trăieşte în România de azi nu poate fi! Cultura compromisului este mediul în care trăim. Cum să fii şi să rămâi integru într-o lume coruptă?

Daniel şi prietenii lui ne vor fi ghizi. Ei au fost dezrădăcinaţi, smulşi din mediul lor social şi religios, duşi într-o cultură idolatră, ispitiţi să se integreze forţat în ea, dar au rămas incoruptibili. Care le-a fost secretul?

Contextul

Textul biblic ne spune că ne aflăm în al treilea an al domniei lui Ioiachim, împăratul lui Iuda, care a fost un împărat rău (2 Împ. 23:37). În acea vreme, Nebucadneţar, viitorul împărat al Babilonului, a împresurat

Ierusalimul. La vremea hotărâtă de Dumnezeu, Ioiachim a fost dat în mâinile lui Nebucadneţar.

> **Comentariu suplimentar: Suveranitatea lui Dumnezeu în istorie**
> Egiptul şi Babilonia au fost două mari puteri militare, care s-au confruntat decisiv în vara anului 605 (î.Cr.). Sub conducerea lui Nebucadneţar, babilonienii au atacat armata egipteană la Carchemiş, loc situat lângă râul Eufrat. Profetul Ieremia descrie victoria babilonienilor şi urmărirea lor (46:1-12). Ierusalimul stătea acum în calea lui Nebucadneţar, care a asediat cetatea şi a cucerit-o în anul 605 (î.Cr.). Daniel notează un detaliu important: Dumnezeu a permis victoria babilonienilor, ca parte a planului Său. E prima referinţă din carte la suveranitatea lui Dumnezeu în istorie. Aceasta va fi o temă constantă în toate capitolele cărţii. Dumnezeu nu doar permite evenimentelor istorice să aibă loc, ci Se implică în mod direct în ele.

Pierderea unei bătălii în acele vremuri însemna costuri mari pentru naţiunea perdantă. Obiceiurile învingătorilor spuneau totul despre credinţa şi cultura lor. Două exemple sunt prezente chiar în textul nostru. Primul obicei pomenit era confiscarea de către babilonieni a vaselor de aur din Templul de la Ierusalim. Este posibil ca vasele acestea să fi fost, de fapt, preţul plătit pentru ridicarea asediului. Apoi, de regulă, vasele sau bunurile confiscate de învingători erau depuse în templul zeului protector, ca semn al victoriei asupra altor zei.

Un al doilea obicei al babilonienilor era să aleagă tineri nobili cu calităţi speciale pentru a fi integraţi în cultura învingătorilor şi folosiţi de împărat pentru diferite slujbe. Când Daniel, Hanania, Mişael şi Azaria au fost selectaţi pentru procesul de integrare, aflăm şi criteriile de selectare: trebuiau să fie robuşti fizic, frumoşi la chip, inteligenţi, educaţi, buni administratori. Celor patru tineri li s-au dat nume noi, care cinsteau zeii babilonieni. Tinerii erau duşi apoi pentru trei ani într-o şcoală (templu?) unde învăţau limba şi scrierea babiloniană pe cheltuiala împăratului. A mânca la masa împăratului atunci se considera un mare privilegiu, dar şi un gest de asimilare totală. Problema apărută pentru cei patru tineri era una de principiu: nu ştiau dacă animalele de la masa împărătească erau impure (interzise de Legea mozaică), sau chiar sacrificate în cinstea zeilor străini. A mânca la masă cu împăratul se interpreta ca acceptarea unui legământ de asimilare în cultura reprezentată de împărat, incluzând zeii acelei culturi. Or, Iehova ceruse explicit celor din poporul ales să nu aibă

alţi dumnezei în afară de El (Exod 20:3). Un gest simbolic al tinerilor evrei putea să-i atragă în păcatul idolatriei.

Cum să ieşi dintr-o astfel de situaţie limită? Trebuia luată o decizie. Tinerii evrei au decis să nu se compromită şi de aceea au căutat o cale de ieşire. Au hotărât mai bine abstinenţă totală decât asimilare totală.

Pentru a înţelege mai bine contextul şi decizia, ne oprim pentru a analiza două cazuri:

Cazul 1: Identifică în Biblie un caz de compromis şi explică de ce.

……...

Cazul 2: Identifică în Biblie un caz de integritate şi explică de ce.

……

……...

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura capitolului e simplă:

1) Cadrul istoric (v. 1-2)
2) Strămutarea tinerilor (v. 3-7)
3) Integritatea tinerilor (v. 8-16)
4) Răsplătirea tinerilor (v. 17-21)

Capitolul are o parte introductivă, care se ocupă de contextul istoric, iar apoi partea centrală, unde observăm două strategii şi două decizii.

Două strategii

(I) Prima strategie se referă la planul babilonienilor de a-i integra pe tinerii evrei în cultura lor.

Tranziţia le-a afectat mai multe domenii din viaţă.

Dezbatere: Discutaţi pe scurt situaţia tinerilor români care trebuie să se mute cu familia într-o altă ţară şi comparaţi problemele pe care le au de confruntat cu ale tinerilor evrei.

.....

.....

.....

Descoperim în cultura babiloniană o strategie întâi de dezrădăcinare şi apoi de culturalizare.

Găseşte un termen echivalent astăzi pentru fiecare strategie de tip babilonian:

(1) Învăţarea scrierii şi limbii haldeenilor = ……..…..

(2) Participarea la masa împăratului = ……..….

(3) Schimbarea numelor = ……....…

Întrebarea 1: *De ce crezi că au fost atât de importante regulile alimentare din Lege pentru Daniel şi prietenii lui? Caută un răspuns cu ajutorul trimiterilor şi explică-l în cuvintele tale.*

.....

.....

.....

(II) A doua strategie se referă la planul lui Daniel şi a prietenilor lui de a nu se compromite în procesul integrării.

Observăm la aceşti tineri o strategie înţeleaptă.

- S-au dus la omul potrivit
- Au ales cuvintele potrivite
- Au venit cu soluţia potrivită

Două decizii

(I) Prima decizie este luată de Daniel şi prietenii lui de a nu se compromite religios şi moral.

Soluţia propusă de Daniel a dat rezultat. Strategia tinerilor a reuşit.

Întrebarea 2: *Care au fost paşii făcuţi de aceşti tineri pentru a ieşi din încurcătură?*

.....

.....

.....

(II) A doua decizie a fost a lui Dumnezeu de a onora decizia tinerilor.

Dincolo de atitudinea integră a tinerilor evrei, textul ne arată rolul lui Dumnezeu în urma deciziei.

Întrebarea 3: *Care a fost răsplata lui Dumnezeu pentru tinerii care nu s-au compromis?*

.....

.....

.....

Ilustraţie:

Un antrenor de baschet ne-a lăsat o poveste despre integritate despre echipa lui din statul Georgia, Statele Unite ale Americii, care a participat în anul 1991 la turneul final pe ţară. La scurt timp după ce au câştigat trofeul, au fost deposedaţi de el. Motivul a stat într-o greşeală organizatorică aparent minoră. Unul dintre elevi a jucat doar 45 de secunde, dar, conform regulamentului, nu ar fi avut drept de joc pentru că

notele lui la şcoală erau prea slabe. Aflând acest lucru după câştigarea meciului din finală, antrenorul a strâns echipa şi i-a anunţat că se va duce la comisia de disciplină a turneului să relateze greşeala şi că ei trebuie să-l susţină. Aşa a făcut, iar comisia le-a retras trofeul. Întrebat mai târziu de ce a făcut asta, antrenorul a răspuns: „Unii mi-au spus să nu mă duc la comisie pentru că elevul în cauză nu era un jucător cheie, că a jucat puţin, că nu merită sacrificaţi ceilalţi elevi din echipă pentru unul singur etc. Însă eu am crezut că trebuie să fac ceea ce este corect. Le-am spus băieţilor aşa: oamenii vor uita după un timp scorul la baschet, dar nu vor uita niciodată integritatea voastră."

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Cu siguranţă că decizia din tinereţe l-a şlefuit şi l-a pregătit pe Daniel pentru ceea ce urma să vină. Există pentru toţi perioade de testare a caracterului. Chiar şi pentru Fiul lui Dumnezeu, Isus Cristos, a fost îngăduit un astfel de test.

Aplicaţie: Găseşte şi comentează un text în care Domnul Isus Cristos a decis să nu se compromită.

.....

.....

.....

Situaţia limită în care s-au găsit tinerii evrei poate să se repete cu noi. Există în viaţă situaţii dificile în care te poţi compromite printr-o decizie greşită. A decide corect te va face să rămâi integru într-o lume compromisă.

Întrebarea 4: *De ce anume ar trebui să ţii cont atunci când trebuie să iei deciziile corecte şi să eviţi compromisul?*

(1)…….....……

(2)…….....……

(3)…….....……

„Un om înţelept ştie cum să înveţe din înţelepciunea altor popoare fără să fie biruit de ea.” (Goldingay, p. 24)

Ilustraţie:

Rafael picta faimoasele sale fresce la Vatican, când doi cardinali s-au oprit să se uite şi să-şi spună părerea. „Faţa apostolului Pavel este prea roşie”, a spus unul. Rafael i-ar răspuns: „S-a înroşit când a văzut în mâinile cui a căzut Biserica.” (din Warren Wiersbe, *Criza integrităţii*, cap. 4).

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECȚIA 2

CUM SĂ TRĂIEŞTI ÎN PĂRTĂŞIE ÎN SITUAŢII LIMITĂ?

Daniel 2

CITIREA TEXTULUI

Vom învăţa azi ce trebuie să facem în situaţii limită. A descifra visul din mintea cuiva şi a-i da în acelaşi timp interpretarea corectă pentru ca să-ţi salvezi viaţa este o situaţie limită. Daniel şi prietenii lui ne vor arăta cum să declanşăm puterea părtăşiei în rugăciune pentru ca Dumnezeu să fie glorificat prin intervenţiile Lui providenţiale.

Contextul

Citind textul capitolului 2 observăm imediat în naraţiune că a avut loc o schimbare radicală de atmosferă la palatul lui Nebucadneţar. Întrucât aveau o autoritate şi putere nelimitate în împărăţiile lor, despoţii orientali ai antichităţii erau cunoscuţi ca fiind temperamentali şi imprevizibili. La curtea regească a apărut o problemă de ordin meta-istoric. Nu se putea rezolva cu armata sau cu ameninţările. Nebucadneţar are parte de un vis şi vrea tălmăcirea lui, altfel toţi înţelepţii Babilonului mureau. Puterea politică însă nu ajută, iar presiunea psihologică pusă pe sfetnicii lui produce doar frisoane. Contextul se mută în plan metafizic. Se apelează la zeii babilonieni, dar în zadar. Înţelepţii de la curtea regală devin neputincioşi când e vorba de tainele dumnezeieşti.

De fapt, Dumnezeul Cel adevărat avea un mesaj particular pentru acest rege şi a decis să i-l comunice printr-un vis. Dumnezeu vorbeşte, dar omul nu poate înţelege. Acum se va vedea, pe de-o parte, micimea înţelepciunii Babilonului şi limita puterii lui, iar pe de altă parte înţelepciunea omului lui Dumnezeu şi puterea Cuvântului divin. Daniel ştia că ameninţarea cu moartea îl viza pe el şi pe prietenii lui. De aceea cere amânarea de la oameni şi ajutorul prietenilor în rugăciune, ca să primească descoperirea de la Dumnezeu pentru a interpreta visul lui

Nebucadneţar. Pentru o aşa luptă spirituală era nevoie de participarea în rugăciune a tuturor prietenilor. La necaz au reacţionat prudent şi au răspuns cu rugăciune. Dumnezeu aude şi răspunde, Daniel descoperă împăratului visul, iar el şi prietenii lui sunt răsplătiţi.

Asistăm din nou la o nouă demonstraţie a suveranităţii divine în viaţa omului şi naţiunilor. Însă suveranitatea divină nu exclude responsabilitatea omului. În situaţii limită, credincioşii se adună la părtăşie şi se roagă. Deşi Dumnezeu este suveran, El permite ca prin actul rugăciunii să-Şi declanşeze puterea miraculoasă pentru a ne ajuta în a găsi rezolvare la problemele vieţii. Iar faptul că Dumnezeu în suveranitatea Lui răspunde uneori rugăciunilor noastre este o simplă extensie a harului Său către noi.

> **Comentariu suplimentar: Numele lui Dumnezeu**
> În cartea Daniel, numele lui Dumnezeu folosită în mod frecvent este Elohim, spre deosebire de celelalte scrieri profetice care folosesc numele Yahweh. Yahweh este numele folosit pentru a descrie relaţia de legământ dintre Dumnezeu şi poporul Său. Deoarece cartea are în vedere istoria unor naţiuni ca parte a planului divin, profetul a preferat să se refere la Dumnezeu apelând la termenul Elohim, mai potrivit pentru a descrie relaţia suverană a lui Dumnezeu cu aceste naţiuni.

Dezbatere: Fiecare să noteze (1) cele mai însemnate cinci nume folosite pentru Dumnezeu pe parcursul acestui capitol, (2) căderi apoi de acord cu ceilalţi din grup asupra listei şi (3) comparaţi semnificaţia lor pentru împărat şi Daniel.

Numele lui Dumnezeu	Semnificaţia pentru împărat	Semnificaţia pentru Daniel

Concluzia dezbaterii:

.....

.....

.....

OBSERVAȚII PE TEXT

Din punct de vedere lingvistic, specialiştii remarcă faptul că textul (de la 2:4) trece de la limba ebraică la limba aramaică. Posibil ca acest detaliu să sublinieze dorinţa lui Dumnezeu de a se revela Neamurilor.

> Aramaica imperială a devenit limba dominantă în Orientul Apropiat începând cu ascensiunea imperiului asirian şi până în perioada ascensiunii imperiului greco-macedonean, când a început să fie înlocuită cu limba greacă. Pentru aproximativ trei sute de ani, aramaica a reprezentat principala limbă de circulaţie internaţională pentru popoarele localizate între Marea Mediterană şi fluviul Gange.

Obs. 1 – În situaţii limită este loc de tact şi diplomaţie. Panica poate orbi şi duce la disperare. Daniel cere timp pentru a oferi soluţia la problema împăratului. Ştia că numai Dumnezeu poate tălmăci visele (Gen. 40:8; 41:16). Apoi se roagă împreună cu prietenii lui pentru descoperire. Acestea au fost acte de curaj, dar şi acte de credinţă. Dumnezeu răspunde rugăciunilor lui Daniel şi a prietenilor lui ca un semn al cooperării.

Întrebarea 1: *Ce rol au acţiunile noastre de curaj, de credinţă sau de rugăciune în împlinirea planului divin? Sprijiniţi răspunsul cu alte texte biblice.*

.....

.....

.....

Citat:
Dumnezeu poate să facă orice poate să facă credinţa noastră şi orice poate să facă credinţa poate să facă rugăciunea atunci când este adusă cu credinţă. Aşadar o invitaţie la rugăciune este o invitaţie la atotputernicie, deoarece rugăciunea Îl implică pe Dumnezeul atotputernic şi îl invită să fie parte a problemelor noastre umane. (A.W. Tozer)

Obs. 2 - În ciuda contextului presant în care se afla, chiar înainte de a duce răspunsul împăratului, Daniel îşi ia un timp special ca să înalţe o rugăciune de laudă la adresa lui Dumnezeu. Doar rugăciunile au fost eficiente, iar Dumnezeu merită toată gloria!

Întrebarea 2: *Ce principiu în relaţia cu Dumnezeu ne învaţă gestul lui Daniel?*

.....

.....

.....

Obs. 3 - Răspunsul pe care Daniel îl dă întrebării împăratului (2:26) ne arată atât smerenia lui Daniel, cât şi abilitatea lui de a pune lucrurile în perspectiva corectă. De pildă, Daniel nu pregetă în a puncta incapacitatea şi inutilitatea înţelepciunii babiloniene în a găsi rezolvarea problemei, pe de-o parte, şi în a evidenţia cunoaşterea şi înţelepciunea lui Dumnezeu, pe de altă parte.

Întrebarea 3: *În ce situaţii crezi că un creştin ar trebui să intervină pentru a sublinia neputinţa omului şi atotputernicia lui Dumnezeu? Poţi da exemple?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Lecţia de azi ne-a învăţat acest principiu: Ştiind că Dumnezeu e suveran, trebuie să răspundem în orice împrejurare grea prin rugăciune şi laudă.

Versetul central (v. 27): *Dar este în ceruri un Dumnezeu care descoperă tainele…*

Daniel şi prietenii lui au cunoscut puterea părtăşiei şi au apelat la ea într-un moment foarte greu.

Aplicaţie: Căutaţi şi citiţi împreună un text din Noul Testament care să descrie o situaţie limită care s-a rezolvat prin părtăşia şi rugăciunea credincioşilor.

A vorbi despre Împărăţia lui Dumnezeu astăzi ca fiind superioară altor împărăţii pământeşti pare ceva irelevant pentru lume, chiar şi pentru mulţi creştini. Împărăţia lui Dumnezeu se referă la domeniile vieţii în care El este lăsat să domnească.

Întrebarea 4: *Cum ai putea demonstra cuiva că puterea Împărăţiei lui Dumnezeu lucrează eficient în viaţa ta?*

.....

.....

.....

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECȚIA 3

CUM SĂ TRĂIEŞTI PERSEVERENT CÂND CREDINŢA ESTE ÎNCERCATĂ?

Daniel 3

CITIREA TEXTULUI

Trei tineri credincioşi aflaţi în faţa celei mai mari încercări din viaţă. Ce vor face? Se vor ascunde după vârstă? Sau vor continua să creadă chiar dacă viaţa lor era în pericol? Perseverenţa sau neclintirea a fost atitudinea care i-a definit şi care a dus la onorarea lui Dumnezeu.

Dacă în primul capitol din cartea lui Daniel tinerii evrei au fost puşi în faţa unei tentaţii foarte subtile de a se lăsa complet asimilaţi de cultura păgână, în acest al treilea capitol testul credinţei a venit direct şi fără negocieri.

Contextul

Acest nou capitol din cartea Daniel îi are în centru pe tinerii evrei Hanania, Mişael şi Azaria. Cei trei au primit alte nume, atunci când au fost deportaţi în Mesopotamia şi integraţi în cultura babiloniană: Şadrac, Meşac şi Abed-Nego. Numele lor erau cândva legate de Numele lui Iehova, dar acum erau legate de ale zeilor străini. Nu se cunoaşte motivul pentru care Daniel nu a fost prezent la eveniment. Posibil să fi fost plecat în perioada respectivă din Babilon cu probleme administrative în ţară, sau să fi fost bolnav.

Istoria relatată în acest capitol este prilejuită de ridicarea unei statui în Valea Dura, în apropierea Babilonului. Statuia era disproporţionat de înaltă, incluzând probabil un piedestal care să o facă foarte vizibilă, având un chip în întregime de aur. Nu ştim dacă statuia reprezenta un zeu babilonian (pe patronul împăratului pe nume Nebo, sau pe zeul principal, Marduc) sau chiar pe împăratul Nebucadneţar. Momentul ales pentru ridicarea chipului de aur este o necunoscută, dar sunt comentatori care

întrevăd o conexiune cu visul lui Nebucadneţar din capitolul precedent. Cei chemaţi la ceremonia divinizării chipului au fost lideri cu diverse funcţii în imperiu, deci religiosul şi politicul erau intenţionat combinate. Să fi fost intenţia lui Nebucadneţar ca prin acest eveniment să-şi consolideze autoritatea? Posibil, dar nu avem precizări în text. Găsim însă precizări despre altceva: cei trei prieteni ai lui Daniel au refuzat închinarea la acest chip. Credinţa lor cerea ca închinarea să fie dată doar lui Iehova, singurul Dumnezeu adevărat! Când au hotărât să rămână în picioare şi să nu se prosterneze înaintea chipului, ei ştiau deja că cei ce refuzau închinarea urmau să fie ucişi prin ardere în foc.

Tinerii evrei erau vânaţi de invidioşi. Acuzele erau trei: nu aveau respect faţă de putere, nu slujeau idolilor şi nu se închinau. Prima acuză era inventată. Tinerii respectau autoritatea, dar nu se închinau ei. Celelalte două acuze aveau un oarecare temei. Refuzul tinerilor de a sluji unor zei falşi şi să se închine unui chip a declanşat mânia regelui. Din cuvintele lui Nebucadneţar („şi care este dumnezeul acela care vă va scoate din mâna mea?" – v. 15) deducem că adevărata luptă era, de fapt, nu una de orgoliu, ci pentru a se dovedi care dumnezeu era adevărat şi care fals. Tinerii evrei au înţeles corect miza închinării.

După un dialog explicit cu împăratul despre fermitatea deciziei lor, tinerii au fost aruncaţi în cuptor. Dumnezeu i-a păzit într-un mod supranatural de puterea focului, a fost alături de ei într-un mod personal şi, în final, ei au devenit mărturia vie a credincioşiei faţă de Dumnezeul lor. Nebucadneţar a recunoscut doar faptul că Dumnezeu celor trei era mai mare decât alţi zei. Aceasta nu a implicat neapărat şi o convertire spirituală…

Avem din nou o situaţie limită. Un test al credinţei. De data aceasta, examenul credinţei s-a ţinut public, în văzul lumii şi cerului. Cum de aceşti tineri credincioşi au fost gata să-şi dea viaţa pentru o convingere lăuntrică? Nu seamănă aceasta a habotnicie?

Lecţia de azi este despre perseverenţa, neclintirea sau credincioşia în încercări. Cum să rămâi perseverent în credinţa ta chiar în focul încercărilor?

Comentariu suplimentar: Dialog şi sincretism religios

Pretenţia lui Nebucadneţar ca toţi oamenii, indiferent de religie, să se închine aceluiaşi chip este o formă de sincretism manipulat politic. Facem aici o clarificare între ecumenism şi sincretism. Ecumenismul este o mişcare religioasă cu scopul de unificare a

tuturor confesiunilor sub o singură Biserică. De-a lungul istoriei Bisericii au fost mai multe tentative ecumenice, dar toate au eşuat. Un motiv a fost şi acela al amestecului politic. Sincretismul este o formă de ecumenism, dar e mai mult de atât: este încercarea de a aduna toate religiile sub o singură religie comună. Unii creştini au fost şi sunt gata de a renunţa la convingerile lor religioase de dragul unei unificări utopice. Ce li se cere cel mai des creştinilor în astfel de întâlniri cu iz sincretist este să renunţe la unicitatea lui Isus Cristos ca singurul Mântuitor şi Mijlocitor între Dumnezeu şi oameni. De aici până la combinaţii necurate între religie şi politic nu este un mare pas. Din păcate, unele confesiuni creştine au făcut deja acest compromis. Dar, spre lauda lor, multe confesiuni evanghelice au refuzat sistematic intrarea în mişcările de unificare cu cei care nu împărtăşesc aceleaşi convingeri doctrinare şi etice bazate pe adevărul revelat în Sfânta Scriptură. În principiu, creştinii sunt pentru dialog, dar nu pentru sincretism. Convingerile adevărate nu se vor lăsa diluate indiferent de împrejurările religioase sau politice.

OBSERVAŢII PE TEXT

Ideea înălţării chipului de aur pentru închinare a fost a împăratului Nebucadneţar. Pare un act de semeţie, specific oamenilor care trăiesc în viaţă pentru imaginea lor. Nebucadneţar avea clar intenţii de a-şi întări controlul prin a combina politica cu religia.

Întrebarea 1: *Ce caz asemănător ai putea repera în perioada Bisericii Primare?*

.....

.....

.....

Dezbatere: Comentaţi scuza următoare pe care o folosesc unii creştini atunci când fac anumite concesii în relaţia cu lumea: *Ne plecăm genunchii, dar nu inima!*

.....

.....

.....

Punctul central al naraţiunii cade pe v. 17-18, când cei trei tineri au răspuns împăratului: „Dumnezeul nostru, căruia Îi slujim, poate să ne scoată… Şi chiar de nu ne va scoate…" Dumnezeu are puterea, dar uneori nu vrea să o folosească. Credinţa lor era în Dumnezeu, nu în ce făcea Dumnezeu pentru ei.

Întrebarea 2: *Pe ce crezi că se baza afirmaţia acestor tineri?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Tinerii aceştia au fost buni profesionişti şi buni credincioşi (3:12). Sunt puţini cei care pot ţine laolaltă cele două domenii ale vieţii. Eşti tu unul dintre aceştia?

Aplicaţia 1: *Înşiră secretele prin care poţi împleti curat profesia ta şi credinţa ta.*

.....

.....

.....

Citat:
Valorile noastre ultime se aleg pe măsură ce pe celălalt taler al cântarului creşte preţul care se cere plătit pentru a ne păstra convingerile. (B. Fărăgău, *Daniel*, p. 86)

Încercarea celor trei tineri se încadrează în zona marilor încercări, numite şi „încercări de foc". Există un tip de credinţă care lucrează în foc. Ca principiu practic, speculând metafora focului, putem spune că Dumnezeu nu i-a eliberat din foc, ci în foc. Focul i-a adus în prezenţa divină (Isaia 43:1-2).

Aplicaţia 2: *Cum ai aplica pentru tine afirmaţia următoare: „*Când umblăm prin foc pentru Isus, El va umbla în foc cu noi!*"?*

.....

.....

.....

Ilustraţie:

Episcopul anglican Hugh Latimer era un om curajos, care, mai presus de orice, se temea de Dumnezeu. Această „frică de Domnul" se vedea în îndrăzneala pe care o arăta în prezenţa regelui Henric al VIII-lea. Într-o zi de Anul Nou, în loc să aducă, după obiceiul vremii, un dar bogat regelui, i-a dăruit acestuia un Nou Testament, cu o pagină îndoită la pasajul din Efeseni 5:5, care spune: „Ştiţi bine că nici un curvar, nici un stricat, nici un lacom de avere, care este un închinător la idoli n-are parte de moştenire în Împărăţia lui Cristos şi a lui Dumnezeu." Aceasta l-ar fi putut costa viaţa; dar regele, în loc să se mânie, i-a admirat curajul. Cu o anumită ocazie, când predica înaintea lui Henric, episcopul a spus tot ce i-a stat pe suflet, iar predica nu i-a plăcut regelui. Lui Latimer i s-a poruncit să predice din nou în Sabatul următor şi să-şi ceară iertare pentru ofensa adusă. După ce a citit textul, a început să predice astfel: „Hugh Latimer, ştii tu în faţa cui predici astăzi? În faţa înaltului şi puternicului monarh, a maiestăţii sale, care îţi poate lua viaţa dacă îl ofensezi; prin urmare, ai grijă să nu rosteşti nici un cuvânt care ar putea displăcea. Dar, Hugh, fii foarte atent! Nu ştii tu Cine te trimite – al Cui mesaj îl rosteşti? Chiar al măreţului şi puternicului Dumnezeu, care este atotprezent şi

poate să-ţi arunce sufletul în iad! Deci, ai grijă să-ţi transmiţi mesajul cu credincioşie." Latimer a rămas credincios până la sfârşit, fiind ars pe rug în 1555.

> **Versetele centrale (v. 17-18):** *Iată, Dumnezeul nostru, căruia Îi slujim, poate să ne scoată din cuptorul aprins, şi ne va scoate din mâna ta, împărate. Şi chiar de nu ne va scoate, să ştii, împărate, că nu vom sluji dumnezeilor tăi, şi nici nu ne vom închina chipului de aur, pe care l-ai înălţat.*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECŢIA 4

CUM SĂ TRĂIEŞTI PRIN LAUDĂ CÂND EŞTI UMILIT?

Daniel 4

CITIREA TEXTULUI

Următoarea lecţie nu vine de la Daniel sau de la prietenii lui. Vine de la un păgân, care a avut parte de un vis şi care s-a împlinit întocmai. A fost umilit cum nu se gândea vreodată. Impactul acestei umilinţe asupra vieţii lui a fost atât de mare încât, după pocăinţă, s-a transformat într-un închinător entuziast la adresa lui Dumnezeu!

Poate umilinţa să ne conducă la laudă? De ce anume depinde această transformare? Cel ce ne va povesti despre această experienţa personală este împăratul Nebucadneţar.

Contextul

Al patrulea capitol din Daniel e un fel de autobiografie a lui Nebucadneţar. Între evenimentele din capitolul trei şi patru au trecut peste 20 de ani. Timpul când au loc evenimentele descrise în acest capitol nu poate fi determinat cu certitudine. Nebucadneţar aminteşte de câteva realizări impresionante legate de Babilon (4:30), de aceea presupunem că visul lui şi tot ce a urmat au avut loc într-o perioadă târzie a domniei lui. Istoricii au dovedit că Nebucadneţar a domnit 43 de ani, iar dacă interpretăm cele şapte vremuri care au venit peste el ca şapte ani (4:16), înseamnă că experienţa visului a fost în al 35-lea an al domniei.

Împăratul scrie un mesaj care să fie citit de către toţi oamenii, în care istoriseşte un vis şi urmările acestuia. El îşi începe mesajul cu a descrie perioada de pace şi prosperitate pe care a avut-o înainte de acest vis tulburător. Nici el, nici înţelepţii Babilonului nu pot tâlcui visul. Spre deosebire de visul pe care l-a avut cu ceva ani în urmă (vezi capitolul 2), de data aceasta Nebucadneţar nu cere înţelepţilor

din jurul lui să detalieze conţinutul visului, ci doar semnificaţia acestuia. Visul i-a provocat panică lui şi curţii regale. În final, când toţi îşi arată neputinţa, intră în scenă din nou profetul Daniel. A fost ultima variantă poate pentru că Nebucadneţar a uitat de Daniel, sau, pur şi simplu, nu a dorit să-i cunoască interpretarea, după umilinţa trăită la primul vis.

Împăratul îi detaliază visul lui Daniel, numit aici Beltşaţar. În vis, i-a apărut un copac mare şi puternic, roditor, adăpostind sub umbra lui păsări şi animale. Deodată, apare un străjer sfânt (un înger?). Acesta anunţă tăierea copacului, rămânând doar trunchiul. Ciudăţenia apare când mesagerul divin cere ca acest trunchi să fie legat cu lanţuri şi abandonat. Dintr-odată totul se personifică. Inima de om a copacului uram să se transforme într-o inimă de animal timp de şapte vremuri. Străjerul anunţă motivul acestei drame: toţi cei vii să ştie că Dumnezeu e suveran peste împărăţia oamenilor, că orice împărăţie este dată sau luată după buna Lui plăcere.

La finalul relatării visului, Nebucadneţar arăta neputincios şi îngrijorat, de aceea apelează disperat la darul spiritual al lui Daniel. Întâi Daniel ezită, poate din respect, apoi îi dă tâlcuirea. Într-o expresie, totul suna ceva de genul: Tu eşti omul acesta! Profetul identifică copacul ca fiind tocmai împăratul Nebucadneţar, care a avut parte de prosperitate şi putere, însă urma să fie judecat şi pedepsit. Scopul pentru care împăratul urma să fie pedepsit pentru nelegiuirile lui a fost ca acesta să se smerească, să recunoască autoritatea lui Dumnezeu, să se sfinţească şi să aibă milă de cei nenorociţi. Altfel spus, judecata avea ca scop pocăinţa lui Nebucadneţar. Când Daniel îi cere să se pocăiască, nu înseamnă că judecata lui Dumnezeu va înceta, ci doar va scurta perioada pedepsei.

Visul se împlineşte întocmai după un an de zile. Nebucadneţar n-a luat în seamă avertizarea îngerului şi a profetului, a arătat aceeaşi îngâmfare şi aroganţă. Cuvintele pline de trufie din autoanaliza împăratului au declanşat anunţul ceresc. Vestea pedepsei a sosit fulgerător (tot printr-un glas ceresc!), de data aceasta cu detalii. Biblia foloseşte o expresie cu tâlc: „chiar în clipa aceea s-a împlinit cuvântul ...". S-ar părea că Nebucadneţar a avut o cădere mentală în scurt timp, pe care unii o numesc monomanie (obsesia unei singure idei). Oricum, ideea este că într-o astfel de stare mentală, bolnavul îşi poate imagina că e un animal, de aceea se poate comporta ca un animal. Starea lui Nebucadneţar a durat şapte ani… Imaginaţi-vă reacţiile celor de la curtea regală!

După trecerea celor şapte ani, Nebucadneţar îşi revine. Pedeapsa nu i-a fost dată spre distrugere, ci spre restaurare. Primul lucru pe care îl face este să-L laude pe Dumnezeu şi să-I recunoască suveranitatea. Odată ce mintea i s-a vindecat, statutul şi toate drepturile regale i-au fost redate. Nebucadneţar recunoaşte în finalul raportului că Dumnezeu poate să smerească pe toţi cei ce umblă cu mândrie. A învăţat să laude, dar numai după umilinţă.

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Doxologia (v. 1-3)
2) Conţinutul visului (v. 4-18)
3) Interpretarea visului (v. 19-27)
4) Împlinirea visului (v. 28-33)
5) Urmările visului (v. 34-37)

Pentru prima oară avem un capitol compus sub influenţa unei experienţe venite de la un păgân. Capitolul conţine, de fapt, o mărturie personală care încheie pelerinajul spiritual al lui Nebucadneţar. De la idolatrie şi trăire în păcat, la închinarea adusă adevăratului Dumnezeu.

Mărturia a fost consemnată într-o scrisoare publică, un fel de circulară, poate şi pentru a explica poporului motivul pentru care a lipsit atâţia ani de la conducerea ţării.

Mai observăm că acest capitol are doxologie atât la început, cât şi la sfârşit.

Explicaţie: Doxologia (în gr. *doxa* = glorie; logos = vorbire) este partea din închinare în care se aduce slavă divinităţii.

Observăm că Nebucadneţar nu s-a smerit după avertizarea primită de sus. A fost nevoie de o intervenţie în forţă. Nu a înţeles că a te glorifica pe tine înseamnă a fura din gloria lui Dumnezeu.

Întrebarea 1: *De ce este aşa de greu ca oamenii care au puterea pământească să recunoască puterea cerească?*

.....

.....

.....

Citat:
Există un cusur de care nu scapă niciun om din lumea aceasta; pe care oricine îl urăşte când îl observă la altcineva; şi de care mai nimeni, în afară de creştini, nu crede că se face el însuşi vinovat. Am auzit oameni care recunosc că sunt ţâfnoşi, sau că nu pot rezista ispitei femeilor sau băuturii, sau chiar că sunt laşi. Nu cred că am auzit pe unul care nu-i creştin recunoscându-şi cusurul de care vreau să vorbesc. De asemenea am întâlnit foarte rar pe cineva care nu-i creştin şi care să tolereze cât de cât acest cusur la alţii. Nici un defect nu-l face mai neplăcut pe un om şi, în acelaşi timp, nu este nici un altul pe care să ni-l trecem mai uşor cu vederea. Şi cu cât cusurul propriu este mai dezvoltat în noi, cu atât el ne supără mai mult când se manifestă la alţii. Defectul de care vorbesc este trufia sau îngâmfarea, iar virtutea opusă lui este numită, în morala creştină, umilinţa. (C.S. Lewis, *Creştinism pur şi simplu*, p. 156)

Din nou avem două teme mereu prezente în carte: suveranitatea divină şi responsabilitatea umană.

Două principii biblice simple de reţinut:

1. „Mândria merge înaintea pieirii, şi trufia merge înaintea căderii" (Prov. 16:18).
2. „Smeriţi-vă sub mâna tare a lui Dumnezeu, pentru ca, la vremea Lui, El să vă înalţe" (1 Petru 5:6).

Întrebarea 2: *Sugerează o cântare cu această temă a smereniei şi cântaţi-o împreună!*

.....

.....

Comentariu suplimentar: Convertirea lui Nebucadneţar?
Nu doar teologii, ci toţi cei ce au citit acest capitol s-au întrebat dacă Nebucadneţar s-a convertit cu adevărat. Interpreţii se împart în două. Unii sunt sceptici şi spun că nu, Nebucadneţar n-a avut o experienţă a convertirii. Motivul rezidă în faptul că, în discursul lui final, Nebucadneţar nu se referă la Dumnezeu ca la o fiinţă personală cu care are o relaţie personală. Dacă ar fi fost realmente convertit, adică schimbat fundamental în inima lui, de ce atunci Nebucadneţar nu a făcut ceva concret să demonstreze convertirea? De exemplu, ar fi putut accepta religia iudaică ca propria-i religie, sau ar fi putut elibera prinşii de război, sau ar fi arătat ceva semne în domeniul moral ca rod al regenerării interioare. Doar afirmaţiile de la finalul pedepsei divine nu sunt suficiente. Alţii însă sunt mai optimişti şi spun că da, Nebucadneţar a avut o convertire autentică. În favoarea acestei poziţii se atrage atenţia asupra discernerii progresive a cunoaşterii lui Dumnezeu. Apoi, cine a articulat o mai clară recunoaştere a suveranităţii divine raportată la viaţa lui ca Nebucadneţar? Puţini au fost cei care au acceptat realitatea omnipotenţei divine ca el. Ce mai putem spune despre atitudinea lui de închinare şi laudă totală faţă de Împăratul cerurilor!? De fapt, ce a dorit Dumnezeu de la el prin acest vis decât să se smerească şi să se pocăiască? Atitudinea, limbajul şi acţiunile duc înspre opinia că Nebucadneţar a făcut exact ceea ce Dumnezeu i-a cerut.

Dezbatere: Citiţi împreună, analizaţi şi decideţi în grup care dintre cele două interpretări vi se pare mai bine susţinută.

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Împăratul se plimba pe zid, privea toate palatele din Babilon de sus, le admira şi se admira apoi şi pe sine. Credea că tot ce a făcut în viaţă e meritul lui.

Întrebarea 3: *În ce domeniu din viaţa ta îţi vine să te lauzi mereu cu realizările tale şi accepţi cu greu suveranitatea lui Dumnezeu?*

.....

.....

.....

Dumnezeu i-a vorbit lui Nebucadneţar într-un fel aparte pentru a-i transmite un mesaj special. În Iov 33:14-18 citim că Dumnezeu vorbeşte prin visuri şi vedenii.

Întrebarea 4: *Ai putea împărtăşi un vis prin care Dumnezeu ţi-a vorbit ceva special şi i-ar zidi spiritual pe ceilalţi?*

.....

.....

.....

Versetul central (v. 27): *De aceea, împărate, placă-ţi sfatul meu! Pune capăt păcatelor tale şi trăieşte în neprihănire, rupe-o cu nelegiuirile tale şi ai milă de cei nenorociţi - şi poate că ţi se va prelungi fericirea!*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECŢIA 5

CUM SĂ TRĂIEŞTI VEGHETOR ÎNTR-O LUME UŞURATICĂ?

Daniel 5

CITIREA TEXTULUI

Vom învăţa azi despre cum să fii atent cu lucrurile sfinte şi să nu trăieşti uşuratic. Suntem o priveliştе nu doar pentru oameni, ci şi pentru cer. Dumnezeu aşteaptă să onorăm tot ce îi aparţine Lui. Dumnezeu nu se lasă batjocorit…

Lecţia de azi derivă dintr-un caz trist. Ne întristează oamenii care uită să dea slavă lui Dumnezeu în momente grele. Uşurătatea cu care se vorbeşte azi despre cele sfinte poate aduce oricând judecata divină. Cum, aşadar, să trăim veghetori într-o lume uşuratică?

Contextul

Ospeţele de la curţile regale din vremea lui Nabonidus şi Belşaţar (pe atunci doar coregent), sunt confirmate şi de surse extrabiblice. Istoricii Herodot şi Xenofon menţionează despre banchetul din noaptea căderii Babilonului (probabil 12 oct. 529), cam la 30 de ani după evenimentele din capitolul 4.

În timpul ospăţului, Belşaţar îşi pierde simţul decenţei, bea exagerat şi spurcă împreună cu chefliii vasele sacre ale poporului Israel. În acelaşi timp, prin contrast, petrecăreţii îşi laudă dumnezeii şi idolii materiali. Nu faptul că împăratul şi suita lui au băut din vasele de aur a fost sancţionat de Dumnezeu, ci sfidarea deschisă, publică, programată faţă de El. Mai târziu, Daniel confirmă aceasta, când îi spune lui Belşaţar că s-a înălţat împotriva Domnului cerurilor şi că n-a slăvit pe Dumnezeul în mâna căruia este suflarea (v. 23). Suntem convinşi că Belşaţar ştia istoria şi era conştient de actul profan pe care-l făcea.

Istoricii remarcă un alt detaliu: că Belşaţar a dat un ospăţ în timpul unui război. Armatele persane ale lui Cir erau campate în afara zidurilor oraşului. Cu câteva zile în urmă, babilonienii au pierdut o bătălie cu perşii şi Nabonidus, principalul conducător, a dat bir cu fugiţii. Atunci, de ce Belşaţar a făcut această greşeală? Unii cred că ospăţul era pentru a ridica moralul soldaţilor şi poporului. Cetatea Babilon avea apă suficientă din Eufrat şi mâncare strânsă de-a lungul anilor, de aceea Belşaţar a încercat să inducă încrederea în forţele proprii, că indiferent cât ar dura asediul, ei sunt protejaţi. Alţii cred că, întrucât Nabonidus fugise de două zile, Belşaţar şi-a sărbătorit încoronarea ca unicul rege al Babilonului. Nu ştim sigur motivul, dar Belşaţar trebuia să ştie de căderea Babilonului, profeţită atât de Daniel (cap. 2:36-45; cap. 8:1-4, 15-20), cât şi de Isaia.

Mâna care a apărut misterios şi înfricoşător de a scris pe tencuiala zidului din palatul regesc putea fi un capăt de mână sau numai degetele. Efectul a fost devastator. În acel moment, împăratul a îngălbenit. Din starea de euforie dată de alcool, a căzut într-o stare de tulburare şi spaimă. A cerut interpretarea vedeniei, dar nimeni n-a fost în stare.

În această atmosferă sumbră, tensionată, apăsătoare se aud cuvintele împărătesei, că există un om care are în el duhul dumnezeilor celor sfinţi. Împărăteasa dă detalii măgulitoare despre Daniel. Istoria darului tâlcuirii viselor este evocată din nou. Daniel apare în faţa împăratului şi este rugat să interpreteze vedenia, cu oferta că va primi a treia poziţie în imperiu. Se pare că Babilonul era condus atunci de un triumvirat: prima poziţie o ocupase Nabonidus, a doua Belşaţar, a treia era vacantă. Daniel refuză oferta promovării, dorind să sugereze că interpretarea va fi obiectivă, neinfluenţată de răsplată.

Daniel începe să dea răspunsul, vorbind despre tatăl lui Belşaţar şi de experienţa traumatică prin care a trecut acesta datorită îngâmfării şi împietririi duhului. Profetul profită de impactul povestirii şi se întoarce acuzator înspre Belşaţar. Acesta a făcut aceeaşi greşeală ca tatăl lui, dar pe lângă trufie a adăugat profanarea. De aceea Dumnezeu intervine şi-i comunică acestuia prin înscrisul de pe zid că zilele domniei lui s-au încheiat şi că împărăţia va fi împărţită.

Tot ce a interpretat Daniel s-a întâmplat întocmai. Ştim din istorie că Belşaţar a pierdut Babilonul şi a fost executat tot atunci de soldaţii medo-perşi. Xenofon credea că ospăţul dat în acea noapte a fost punctul nevralgic al lui Belşaţar, speculat de perşi ca să atace Babilonul şi să-l cucerească.

O istorie tristă despre un rege frivol, uşuratic, care a sfidat sacrul. Uşurătatea te face neatent cu cele sfinte. Vegherea te va preveni să nu repeţi greşeli fatale.

Comentariu suplimentar: Cuvintele de pe zid

Termenii folosiţi pentru a descrie scrisul de pe zid au primit mai multe interpretări. Unii cred că sunt termeni folosiţi atunci în evaluarea banilor, alţii spiritualizează cele trei cuvinte şi le leagă de atitudinea lui Belşaţar. Probabil că a doua variantă justifică mai mult contextul. Daniel interpretează cele trei cuvinte asociindule cu faptele lui Belşaţar. În principiu, cele trei cuvinte arată că Dumnezeu limitează timpul omului, că El îi cântăreşte greutatea morală şi spirituală şi că tot El îi decantează acţiunile. Posibil, de asemenea, ca aceşti trei termeni să se refere la trei momente din viaţa lui Belşaţar: la trecut - când a fost numit rege; la prezent - când tocmai era evaluat; la viitor – când i s-a arătat destinul. Semnele evaluării vieţii noastre de către Dumnezeu pot să vină în multe forme. Am văzut cum Dumnezeu vorbeşte prin visuri, prin vedenii şi prin îngeri. Ca să ştii că Dumnezeu îţi analizează mereu viaţa nu trebuie să aştepţi neapărat astfel de semne speciale. Un creştin astăzi are harul de a avea Duhul lui Dumnezeu în el. Avertizările din vreme ale Duhului, confruntarea păcatului, încercările îngăduite, mesajele intermediate de oamenii trimişi de El, cuvintele Scripturii etc. – toate îl pot ajuta pe creştin să se cerceteze pe sine însuşi şi să-şi îndrepte viaţa.

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Profanarea vaselor (v. 1-4)
2) Pedeapsa pregătită (v. 5-12)
3) Pedeapsa anunţată (v. 13-28)
4) Pedeapsa aplicată (v. 28-31)

Interesant că se revine la vasele din Templul din Ierusalim, confiscate de Nebucadneţar. Au fost uitate ani de zile, apoi devin motiv de profanare, dar şi de judecată.

După apariţia mâinii care a scris pe zid şi interpretarea lui Daniel, nu a mai acordat un timp îndelungat de pocăinţă lui Belşaţar.

Întrebarea 1: *A fost ceva mult prea grav în atitudinea lui Belşaţar care a anulat timpul de pocăinţă?*

.....

.....

.....

Ilustraţie:

Viaţa fiilor lui Eli este cunoscută pentru uşurătatea cu care au tratat slujba de preot (1 Samuel). Amestecul lucrurilor sfinte de la Templu cu lăcomia lor a dus la pedepsirea lor şi a tatălui lor. Dacă fiii lui Eli s-au dovedit uşuratici prin comitere, tatăl lor s-a dovedit uşuratic prin omitere. Lipsa intervenţiei la timp a dus la degenerarea situaţiei, aşa încât toţi ştiau de acţiunile profanatoare ale fiilor lui Eli, numai el se făcea că nu ştie nimic. Un tată care a pierdut autoritatea în familie din pricina comodităţii. Este o lecţie avertisment pentru toţi părinţii care privesc uşuratic la responsabilitatea de a supraveghea familia. Prin mandat divin, un tată este numit să fie un preot şi un prefect în casa lui.

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

În cazul lui Belşaţar, Dumnezeu pedepseşte profanarea mai repede decât se aştepta cineva. Pângărirea sau necinstirea lucrurilor sfinte limitează intervenţia harului. Isus avertiza şi El să nu aruncăm mărgăritarele sfinte înaintea porcilor…

Întrebarea 2: *Cum ai aplica această avertizare în viaţa ta?*

.....

.....

.....

Isus a vorbit mult despre veghere. Pavel aplică ideea vegherii la viaţa spirituală.

Întrebarea 3: *În ce domenii crezi că eşti prea uşuratic?*

.....

.....

.....

Versetul central (v. 22): *Dar tu, Belşaţar, fiul lui, nu ţi-ai smerit inima, măcar că ai ştiut toate aceste lucruri. Ci te-ai înălţat împotriva Domnului cerurilor...*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECȚIA 6

CUM SĂ TRĂIEŞTI PLIN DE PACE ÎNTR-UN MEDIU OSTIL?

Daniel 6

CITIREA TEXTULUI

Nu puţini creştini trăiesc într-un mediu ostil, duşmănos. Sunt creştini care au parte de ură şi antipatie chiar în casele lor, sau la locul de muncă, ori în şcoală. Până şi vecinii se încruntă sau îi batjocoresc atunci când se duc în fiecare duminică la închinare. Cum să trăieşti plin de pace în mijlocul duşmanilor?

Daniel ne va învăţa ce trebuie să facem atunci când suntem ţinta invidioşilor şi batjocoritorilor. În ce i-a stat secretul păcii lăuntrice chiar şi atunci când viaţa îi era în pericol?

Contextul

Un nou împărat, Dariu medul, apare pe scena istoriei şi în cartea Daniel. De fapt, nu Dariu era stăpânul întregului imperiu, ci era Cir persanul. Dariu fusese numit un fel de împărat regional, un guvernator peste Babilon. Oricum, imediat după începerea domniei, acesta îşi organizează regatul. A numit 120 de dregători, iar peste ei trei căpetenii. Printre cei mai importanţi oameni din conducerea administrativă a fost inclus şi Daniel. Posibil ca numirea a trei căpetenii peste regat să aibă legătură cu triumviratul babilonian, un sistem de conducere prin trei lideri aflaţi într-un raport de autoritate bine definit. Ne gândim că Dariu auzise de capacităţile administrative şi spirituale ale lui Daniel şi de aceea s-a gândit să îl numească conducător peste dregători şi căpetenii.

Intenţia împăratului Dariu a născut invidia în ceilalţi. Colegii lui Daniel şi subordonaţii lui s-au alertat şi s-au unit să scape de el. I-au monitorizat toate acţiunile, i-au înregistrat fiecare cuvânt, i-au supravegheat îndeaproape toate conturile financiare etc. Invidia este

adesea creativă şi perseverentă în scopurile ei rele. Invidioşii sunt foarte bine informaţi despre ţinta invidiei lor.

La această dimensiune socio-politică trebuie s-o adăugăm şi pe cea spirituală. Daniel era cunoscut de zeci de ani ca un om curat moral şi credincios Dumnezeului său. Aceasta a trezit un nou tip de ostilitate din partea necredincioşilor. Tagma invidioşilor ştia totul despre ritualurile religioase ale lui Daniel, pe care, de altfel, nu şi le-a ascuns niciodată. Ei ştiau că Daniel n-ar fi renunţat niciodată la viaţa lui devoţională. De aceea, au ajuns la concluzia că singurul mod de a-l înlătura pe Daniel era să găsească ceva în legea lui şi care să nu fie în concordanţă cu legea perşilor. N-au găsit nimic în legea mezilor şi perşilor care să contravină legii mozaice, dar puteau inventa ceva, nu-i aşa? În mod ironic, singurul mod prin care aceştia îl puteau face pe Daniel să apară imoral era să îi exploateze într-un mod viclean moralitatea. Ce-ar fi să se folosească de integritatea lui morală ca să-l portretizeze drept imoral? De aceea, toţi aceşti funcţionari invidioşi, mânaţi de acelaşi sentiment de ciudă faţă de aceeaşi persoană, s-au dus la Dariu cu o propunere perfidă. Ce-ar fi ca el, Dariu, să oprească toate rugăciunile celor din imperiu timp de o lună, iar în acest timp singura fiinţă venerată ca reprezentantă a divinităţii să fie împăratul? Oricine ar face altfel, urma să fie omorât pentru sfidarea autorităţii statale şi a împăratului. Invidioşii au sugerat, de fapt, că o astfel de lege avea raţiuni politice şi funcţiona ca un test al loialităţii faţă de noua guvernare. Lui Dariu i-a plăcut ideea pe linie politică şi a semnat decretul. Nu ştia însă că era o lege cu două tăişuri.

Daniel află de decret, dar nu se panichează, rămâne plin de pace şi îşi continuă rugăciunile de trei ori pe zi. Uimitoare imagine a unui profet bătrân liniştit în mijlocul unei lumi agitate. Duşmanilor nu le-a fost greu să îl prindă în flagrant, pentru că ştiau exact orele când Daniel se ruga. Planul a funcţionat, Daniel a fost pârât împăratului. Nu mai era nimic de făcut. Complotul a reuşit, Daniel trebuia aruncat în groapa cu lei.

Când Dariu a auzit acuza pârâşilor, Biblia spune că s-a mâhnit. S-a mâhnit pentru că a realizat capcana. De fapt, decretul nu era pentru cinstirea lui, ca rege, ci era pentru eliminarea din invidie a unui rival. Împăratul s-a consumat toată noaptea, gândindu-se la ce a făcut. A dorit să-l scape pe Daniel, dar numai o minune putea face asta. Şi minunea a venit! Faptul că împăratul s-a întors dimineaţa devreme să vadă ce s-a întâmplat cu Daniel şi faptul că l-a strigat ca şi cum acesta l-ar auzi arată o credinţă incipientă în inima întristată a lui Dariu. Răspunsul

şi mărturia lui Daniel din groapă au adus o mare bucurie în inima lui Dariu. Protecţia şi salvarea lui au venit „pentru că avusese încredere în Dumnezeul său" (v. 23).

Toţi pârâşii şi duşmanii lui Daniel au fost omorâţi (cf. Prov. 28:10), iar Dariu a declarat într-o scrisoare adresată tuturor din imperiu că Dumnezeul lui Daniel este Dumnezeul cel viu şi împărăţia Lui e veşnică, că Dumnezeul acesta face semne şi minuni în cer şi pe pământ. Însă, cu toate că Dariu Îl pune pe Dumnezeul lui Daniel deasupra altor dumnezei, nu-L declară ca singurul Dumnezeu adevărat. Dariu doar îi atenţionează pe oameni să se teamă de Dumnezeul lui Daniel, în contrast cu Nebucadneţar care a cerut tuturor din împărăţie să se închine şi să-L laude pe Dumnezeul lui Daniel.

Aici se încheie partea istorică, narativă şi biografică din cartea Daniel.

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Complotul (v. 1-9)
2) Capcana (v. 10-18)
3) Credincioşia (v. 19-24)
4) Consecinţele (v. 25-28)

Capitolele 3 şi 6 din Daniel seamănă în multe privinţe. Paralela ne ajută la a înţelege cum funcţionează credinţa în mijlocul încercărilor.

- În ambele cazuri, alegerea era între loialitate faţă de legea pământească sau loialitate faţă de legea cerească.
- În ambele cazuri, motivaţia acuzatorilor era gelozia şi invidia profesională.
- În ambele cazuri, credincioşii au fost salvaţi prin intervenţie supranaturală, mai precis prin apariţia unui mesager divin.
- În ambele cazuri, rezultatul a fost un decret care proslăvea puterea şi măreţia lui Dumnezeu.

Punctul central al naraţiunii rămâne acelaşi ca în toată cartea: suveranitatea lui Dumnezeu. Când împărăţiile se suprapun, una trebuie

să iasă biruitoare. Avem acum împărăţia lui Dariu în plan istoric şi Împărăţia lui Dumnezeu în plan meta-istoric. În lunga lui viaţă de peste 80 de ani, Daniel nu a subordonat niciodată Împărăţia lui Dumnezeu altor împărăţii. Nu a făcut-o nici acum, cu riscul pierderii vieţii.

În ciuda manipulărilor omeneşti, pentru Daniel, legea Domnului se situează deasupra legii mezilor şi perşilor. Când împărăţiile sau legile intră în conflict, decizia ne aparţine.

Întrebarea 1: *Împărtăşeşte cu ceilalţi un caz în care o lege omului a intrat în conflict cu legea Domnului. Cum ai rezolvat dilema?*

.....

.....

.....

Comentariu suplimentar: Mărturia publică

Termenii folosiţi pentru a descrie scrisul de pe zid au primit mai multe interpretări. Unii cred că sunt termeni folosiţi atunci în evaluarea banilor, alţii spiritualizează cele trei cuvinte şi le leagă de atitudinea lui Belşaţar. Probabil că a doua variantă justifică mai mult contextul. Daniel interpretează cele trei cuvinte asociindule cu faptele lui Belşaţar. În principiu, cele trei cuvinte arată că Dumnezeu limitează timpul omului, că El îi cântăreşte greutatea morală şi spirituală şi că tot El îi decantează acţiunile. Posibil, de asemenea, ca aceşti trei termeni să se refere la trei momente din viaţa lui Belşaţar: la trecut - când a fost numit rege; la prezent - când tocmai era evaluat; la viitor – când i s-a arătat destinul. Semnele evaluării vieţii noastre de către Dumnezeu pot să vină în multe forme. Am văzut cum Dumnezeu vorbeşte prin visuri, prin vedenii şi prin îngeri. Ca să ştii că Dumnezeu îţi analizează mereu viaţa nu trebuie să aştepţi neapărat astfel de semne speciale. Un creştin astăzi are harul de a avea Duhul lui Dumnezeu în el. Avertizările din vreme ale Duhului, confruntarea păcatului, încercările îngăduite, mesajele intermediate de oamenii trimişi de El, cuvintele Scripturii etc. – toate îl pot ajuta pe creştin să se cerceteze pe sine însuşi şi să-şi îndrepte viaţa.

Întrebarea 2: *Cât de greu îţi este să te rogi în public, mai ales când nu eşti într-o biserică?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Un caracter puternic e predictibil.

Despre Daniel ni se spune că se ruga: (1) cu faţa spre Ierusalim, (2) în genunchi şi (3) de trei ori pe zi. Biserica în primele veacuri obişnuia să se roage de cinci ori pe zi la ore prestabilite.

Dezbatere: Crezi că ar trebui să reintroducem momente de rugăciune la ore exacte în timpul zilei?

.....

.....

.....

În faţa ostilităţii şi chiar a morţii, Daniel nu-şi pierde pacea, rămânând neclintit în dedicarea sa faţă de Cel divin. În final, ca răspuns la credinţa robului Său, Dumnezeu nu închide doar gura leilor, ci şi gurile celor care au mărturisit strâmb împotriva acestuia. Aceeaşi atitudine a avut-o Isus în faţa acuzatorilor (Marcu 14:61-62).

Întrebarea 3: *Când eşti invidiat sau batjocorit pentru credinţa ta, în ce situaţii e bine să taci şi în ce situaţii e bine să vorbeşti?*

.....

.....

.....

Citat:

„*Dacă sunteţi batjocoriţi pentru Numele lui Hristos, ferice de voi! Fiindcă Duhul slavei, Duhul lui Dumnezeu, Se odihneşte peste voi" (1 Petru 4:14), indiferent unde sunteţi: în cuptorul cu foc, în groapa cu lei, în faţa neamurilor care vă vorbesc de rău ca pe nişte făcători de rele, în faţa unor stăpâni greu de mulţumit sau în faţa unor soţi care trebuie câştigaţi la ascultare de Cuvânt. Cel care preferă groapa cu lei în locul lepădării de Domnul nu va fi dat de ruşine.* (B. Fărăgău, *Daniel*, p. 151)

Versetul central (v. 10): *Când a aflat Daniel că s-a iscălit porunca, a intrat în casa lui, unde ferestrele odăii de sus erau deschise înspre Ierusalim, şi de trei ori pe zi îngenunchea, se ruga şi lăuda pe Dumnezeul lui, cum făcea şi mai înainte.*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

Rembandt, *Daniel şi Cir în faţa idolului*

Catacomba Priscilei din Roma, *Cei trei tineri din cuptor*

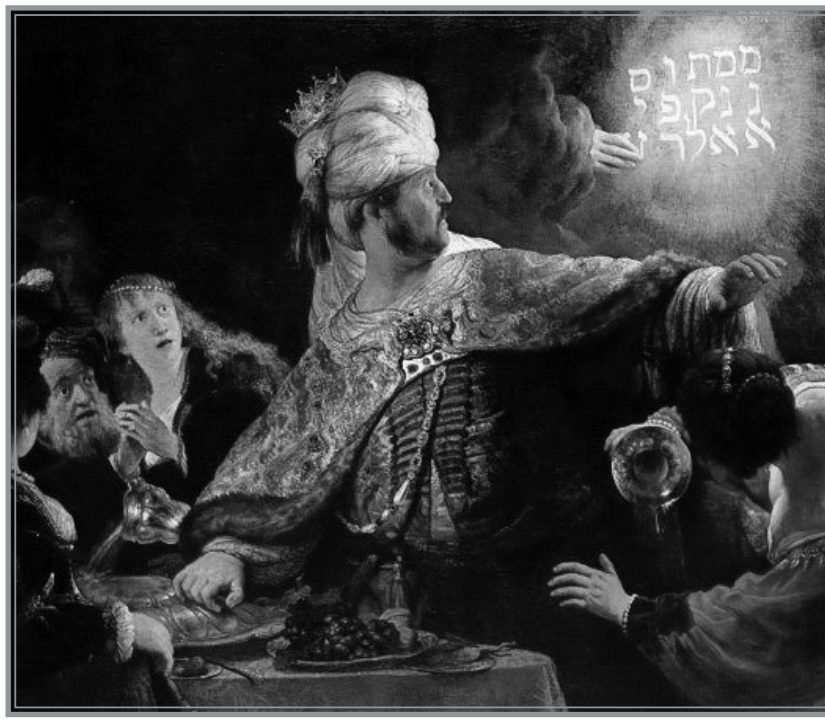

Rembandt, *Ospățul lui Belșațar*

Rubens, *Daniel în groapa cu lei*

II. DANIEL ÎN LUMEA LUI DUMNEZEU

CAP. 7 - 12

LECȚIA 7

CUM JUDECĂ DUMNEZEU PUTERILE LUMII?

Daniel 7

CITIREA TEXTULUI

Intrăm în partea a doua a cărţii lui Daniel, mai profetică şi misterioasă. Visurile şi vedeniile lui Daniel ne vor ridica deasupra istoriei şi ne vor arăta cum se vede istoria de acolo, de sus. Văzând viaţa aşa cum o vede Dumnezeu, inimile noastre se vor întări în credinţă şi vom privi înainte cu speranţă.

Vom studia azi despre cum se manifestă puterea lui Dumnezeu în lume. Noi putem înţelege acum ce şi-au dorit mulţi să înţeleagă în vremurile de atunci. Ce har avem să-L vedem pe Dumnezeu la lucru, judecând lumea după dreptate!

Contextul

Cu acest nou capitol lăsăm literatura narativă şi intrăm în literatura profetică, apocaliptică. Dacă în prima parte am văzut triumful credincioşilor într-o lume ostilă, în cea de-a doua parte a cărţii vom vedea suferinţa credincioşilor, dar sub supravegherea divină.

Cartea Daniel este intrinsec legată de cartea Apocalipsa, mai ales prin partea ei profetică. Unele teme apocaliptice din capitolele precedente se continuă. La fel continuă şi tema dominantă a cărţii: suveranitatea lui Dumnezeu în istorie. Ceea ce apare distinctiv în cea de-a doua parte a cărţii este strămutarea luptei împotriva răului din planul istoric în cel meta-istoric. Deodată, perspectiva asupra evenimentelor istorice se schimbă. În spatele conflictului uman ni se revelează realitatea unui conflict cosmic. De asemenea, sub aceeaşi temă a suveranităţii avem promisiunea judecăţii. Dumnezeu ne asigură că cei credincioşi care au suferit pentru credinţa lor vor fi răsplătiţi atât prin judecarea păcătoşilor, cât şi prin noua viaţă care îi aşteaptă.

În prima parte a capitolului (v. 1-14), Daniel îi prezintă cititorului împărăţiile depravate ale oamenilor, de aceea vedenia include patru fiare ieşite din mare. În cea de-a doua parte a capitolului, Daniel îi prezintă cititorului marşul şi victoria împărăţiei cereşti. Avem astfel descrisă lucrarea răului pe pământ şi lucrarea binelui din cer.

Două personaje cereşti domină vedenia: Cel îmbătrânit de zile şi Cel ca un fiu al omului. Cel îmbătrânit de zile îl reprezintă pe Dumnezeu în rolul de judecător. Este înfăţişat ca un bătrân înţelept, stând pe un tron de judecată, în faţa miilor de slujitori. Cel ca un fiu al omului este prezentat venind pe norii cerului, având prerogativele unui urmaş plin de autoritate. Astfel se anticipează punctul culminant al vedeniei: victoria finală a Împărăţiei lui Dumnezeu (v. 15-28). Întâi, Cel îmbătrânit de zile va face dreptate sfinţilor, iar sfinţii vor lua sub control împărăţia. În final, va veni judecata divină, care va limpezi scena istoriei.

Toate aceste etape reliefează din nou suveranitatea divină, un Dumnezeu aflat în control, pregătind judecata şi, în cele din urmă, instaurarea împărăţiei Lui între oameni.

Comentariu suplimentar: Împărăţia lui Dumnezeu

Viziunea lui Daniel ne prezintă Împărăţia lui Dumnezeu care va zdrobi împărăţiile lumii. Instaurarea acestei Împărăţii şi distrugerea împărăţiilor rele nu este un eveniment instantaneu. Timpul şi modul în care va veni această împărăţie nu sunt descrise în carte. Daniel pare mai mult preocupat cu sfârşitul, nu cu mijloacele care aduc sfârşitul. De aceea, nu pare să facă vreo diferenţă între prima şi a doua venire a împăratului Mesia. În carte, citim întâi despre cea de-a patra fiară (adică un imperiu, o împărăţie), care va persecuta o perioadă poporul ales, al sfinţilor. Însă, în final, datorită dreptăţii lui Dumnezeu, sfinţii vor prelua stăpânirea. Interpreţii biblici cred că această Împărăţie biruitoare trebuie asociată lui Mesia. Atunci când va veni Mesia, Unsul lui Dumnezeu cel aşteptat, profeţia se va împlini în persoana Lui, dar nu se va epuiza odată cu venirea Lui. De aceea, sensul Împărăţiei trebuie înţeles în două etape: întâi se referă la domnia spirituală prezentă adusă de venirea lui Mesia, apoi se referă la domnia spirituală în glorie. Vorbim aşadar despre Împărăţia lui Dumnezeu sau domnia Lui, care se extinde acum printre oameni prin lucrarea şi persoana lui Mesia, înainte ca să asistăm la o apariţie glorioasă a acestei Împărăţii la sfârşitul veacurilor. Astfel, Împărăţia nu e un concept abstract, cu referire la o stăpânire universală, ci este un concept

dinamic, care lucrează în şi printre oameni. Împărăţia lucrează chiar acum, aducând oamenii sub stăpânirea lui Dumnezeu. Un exemplu este dat în lucrarea lui Isus Cristos, prin distrugerea lucrărilor demonice, legarea satanei şi invadarea domeniului satanic (vezi Matei 11:5; 12:22-37; Luca 10:18). Astfel, Împărăţia lui Dumnezeu este domnia Lui răscumpărătoare, prezentă activ între oameni, care, deşi va apărea ca un act apocaliptic la sfârşitul veacurilor, a venit deja în istoria umană în persoana şi lucrarea lui Isus, pentru a birui răul, a elibera oamenii de puterile demonice şi a-i duce sub stăpânirea lui Dumnezeu. Acestea sunt cele două momente ale împărăţiei: împlinirea în istorie şi consumarea la sfârşitul istoriei (Marcu 4:26-32).

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Vedenia care aduce groază (v. 1-8)
2) Venirea care aduce speranţă (v. 9-14)
3) Victoria care aduce dreptate (v. 15-28)

Daniel 7 descrie un vis şi este un capitol de tranziţie. Capitolul se împarte în trei părţi, cea de-a treia parte funcţionând ca interpretare a primelor două părţi.

Cornul cel mic – a primit diverse interpretări: Cezarii imperiului roman, Antihristul, papalitatea, Fiara din Apocalipsa etc.

Trei prezenţe legate între ele de aceleaşi obiective.

1) *Cel îmbătrânit de zile*

Imaginea plină de nobleţe a Celui îmbătrânit de zile este complet opusă imaginii fiarelor groteşti ieşite din mare. Ideea de „îmbătrânit" se referă probabil la o viaţă fără sfârşit (Ps. 9:7; 29:10; 90:2; 93:2). Apariţia Lui inspiră la venerare şi transmite sentimentul gravităţii şi demnităţii. Imaginea este întărită de prezenţa hainelor albe şi a laitmotivului luminii, simbol al purităţii şi adevărului. Asocierea focului cu Dumnezeu trimite întâi la judecată, dar şi la prezenţă sfinţitoare, glorioasă a fiinţei Lui. Focul simbolizează

puterea divină irezistibilă, de aceea consumă tot ce e păcătos şi ostil caracterului sfânt al lui Dumnezeu. Asta explică de ce acţiunea preponderentă în acest capitol este cea a judecăţii (Ps. 50, 82; Ioel 3:2).

Întrebarea 1: *Cum ai explica în cuvintele tale sfinţenia lui Dumnezeu?*

.....

.....

.....

2) *Ca un fiu al omului*

Personajul ceresc ce seamănă cu un fiu al omului este subordonat Celui îmbătrânit de zile. Dacă Cel îmbătrânit de zile judecă, Cel ca un fiu al omului primeşte domnia. Imaginea venirii Lui pe norii cerului ne trimite la stâlpul de nor din istoria eliberării israeliţilor de sub egipteni (Exod 13:21-22; 14:19-20), la norul în care a coborât Dumnezeu sau a acoperit Templul (Exod 34:5; 40:34-38). Dintre toate variantele de interpretare, una se desprinde clar: El este Mesia, Isus Cristos, Fiul lui Dumnezeu. De aceea, venirea pe nori ne trimite la momentul revenirii lui Mesia pentru judecata finală.

Întrebarea 2: *Care text din Scriptură crezi că Îl descrie cel mai bine pe Isus ca judecător?*

.....

.....

.....

3) *Sfinţii Celui preaînalt*

Despre ei ştim că: aparţin lui Dumnezeu, sunt caracterizaţi de sfinţenie, suferă pentru credinţă, primesc împărăţia veşnică şi li se va da judecata. Diferenţa faţă de Cel care seamănă cu un fiu al omului este că aceşti sfinţi sunt doar o comunitate pământească şi sunt par-

te a istoriei aici jos. Când primesc domnia, aceasta va fi pe pământ, la fel ca şi suferinţele lor.

Întrebarea 3: *Ai cunoscut în viaţa ta un creştin care a suferit mult pentru credinţa lui? Poţi să povesteşti celor din grup experienţa?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Un laitmotiv ce străbate întreaga Biblie este acela al lui Dumnezeu care stă pe scaunul de domnie şi judecă (v. 9-10).

Întrebarea 4: *Cum crezi că o viziune despre un Dumnezeu atotputernic ne poate da astăzi speranţă şi stabilitate?*

.....

.....

.....

Ilustraţie:
Chiar înainte de anul 2000, în lumea economică se vorbea mult despre apariţia unui virus informatic pe internet, cu numele Y2K, care ar fi dat peste cap toate computerele lumii şi, implicit, toate tranzacţiile, creând un haos inimaginabil, un semn al sfârşitului lumii. Un scriitor creştin a stat de vorbă cu un editor de la o mare editură despre acest subiect. Acesta, foarte relaxat, i-a povestit cum el nu avea frică de virus. Ba mai mult, a transformat toată povestea într-un câştig. „Cum aşa?" – a întrebat scriitorul creştin. Răspunsul l-a uimit. „Vom câştiga mult, pentru că este anul în care vindem

frică!" Se referea, evident, la frica multor oameni care vor cumpăra cărţi ca să afle cum va fi sfârşitului lumii…

Dumnezeu este prezent în lumea Lui şi mai ales lângă copiii Săi.

Întrebarea 5: *Care sunt acţiunile lui Dumnezeu în favoarea sfinţilor menţionate în acest capitol?*

.....

.....

.....

Împărăţia lui Cristos se va desfăşura cu putere şi glorie la finalul istoriei. Destinul nostru este legat de destinul lui Cristos.

Întrebarea 6: *Care text din Noul Testament vorbeşte răspicat despre faptul că sfinţii vor împărăţi împreună cu Cristos?*

.....

.....

.....

Versetul central (v. 22): *…până când a venit Cel îmbătrânit de zile şi a făcut dreptate sfinţilor Celui preaînalt, şi a venit vremea când sfinţii au luat în stăpânire împărăţia.*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECȚIA 8

CUM CONFRUNTĂ DUMNEZEU NAŢIUNILE?

Daniel 8

CITIREA TEXTULUI

Am văzut cum Daniel a primit darul de la Dumnezeu de a tălmăci visurile sau vedeniile altora. De data aceasta, Daniel cere explicaţii despre vedenia pe care nu altul, ci el însuşi a primit-o de la Dumnezeu. Gavril (vom prefera de acum înainte Gabriel), îngerul Domnului, îi aduce interpretarea, care îl prezintă pe Dumnezeu confruntând naţiunile rele din lumea Lui. El nu este o fiinţă inactivă, distantă, privind doar la istorie. Dumnezeu este implicat în derularea istoriei, chiar în detalii.

Vom învăţa azi ce înseamnă să crezi într-un Dumnezeu suveran peste naţiuni. Nu doar peste oameni! Ci peste naţiuni! Călăuză ne va fi Daniel şi vedenia lui, pentru că de sus istoria se vede altfel.

Contextul

Vedenia consemnată de Daniel în capitolul 8 i-a fost dată cam în aceeaşi perioadă cu cea din capitolul 7, adică în al treilea an de domnie al lui Belşaţar. Realitatea răului uman este reprezentată aici de o luptă între animale. E vorba de naţiuni care se vor ridica în viitor şi vor fi naţiuni violente. Daniel vede un berbec cu două coarne foarte agresiv şi arogant. În scenă apare însă un ţap cu un corn mare între ochi care-l distruge pe berbec. Cornul cel mare se frânge din trufie, în locul lui apărând patru coarne mari, iar dintr-unul ieşind un corn mic. Acesta a creat cele mai mari probleme, mai ales poporului lui Dumnezeu. Cornul cel mic smulge jertfa necurmată şi surpă locul Locaşului sfânt din ţara minunată.

Daniel aude un dialog în cer despre perioada cât va dura urâciunea pustiirii. Nu înţelege mare lucru, dar ajutorul vine de la îngerul Gavril. Vedenia este importantă, îi explică îngerul, pentru că are în vedere vremea sfârşitului. Apoi vin detaliile legate de vedenie, în care animalele

reprezentau naţiuni şi conducători. Se pomeneşte despre mezi şi perşi, despre greci, despre urmaşii lor… Toate profeţiile s-au împlinit în cele mai mici amănunte. Punctul culminant al evoluţiei profeţiei îl vizează pe împăratul fără ruşine şi viclean, dar care va cădea din îngâmfare, zdrobit „fără ajutorul vreunei mâini omeneşti" (v. 25). Viziunea se încheie aşadar cu înfrângerea cornului celui mic, iar prăbuşirea lui va fi intervenţia directă a lui Dumnezeu

Tabloul istoriei care urma să se deruleze conform vedeniei conţinea tot ce era de aşteptat: duşmanii poporului ales, poporul ales care suferă, Dumnezeu care intervine, semnele harului etc. Important este că Dumnezeu pune limită răului. Prezicerile din Daniel asupra victoriilor temporare ale răului sprijină acest principiu. Toate naţiunile îşi au vremea lor. Aşa a fost cu cele menţionate de-a lungul cărţii lui Daniel: Babilonia, Medo-persia, Grecia sau Roma. Răul este înlăturat şi zdrobit în etape.

Vedenia te învaţă că Dumnezeu este Cel care ridică şi Cel care coboară împăraţi sau împărăţii. În toate profeţiile, niciodată răul n-a avut ultimul cuvânt. Dumnezeu pune limite răului, dar şi cunoaşte finalul răului. Aceasta ne dă răbdare şi încredere când va trebui să confruntăm răul.

Comentariu suplimentar: Jertfa necurmată

În cartea Leviticul citim că focul de la altar trebuia să ardă neîncetat (Levitic 6:12-13). Era un simbol şi o condiţie a prezenţei lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său. Marele preot aducea prima jertfă dimineaţa şi ultima jertfă seara, iar între acestea se aduceau pe altar toate celelalte jertfe. Încetarea jertfelor aduse de către Marele Preot pe altar era semnul încetării prezenţei divine între ei. Domnul Isus face referire la vedenia avută de Daniel (Matei 24:15-16), ceea ce confirmă nu doar autenticitatea acestor scrieri, ci şi faptul că această profeţie este parte a istoriei reale a poporului Israel.

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Vedenia (v. 1-14)
2) Interpretarea (v. 15-27)

Începând din capitolul 8 până la sfârşitul cărţii Daniel, textul original a fost scris în limba ebraică, accentul căzând pe planul lui Dumnezeu pentru evrei. Folosirea limbii aramaice imperiale pentru a o mare parte a textului cărţii Daniel este o dovadă a datării cărţii în perioada de maximă circulaţie a acestei limbi, adică înainte de expansiunea culturii greceşti din secolul IV (î.Cr.).

O paralelă între capitolul 7 şi 8 ajută:

Asemănări:

- Ambele capitole consemnează prezenţa animalelor, reprezentând împărăţiile pământului.
- Ambele capitole menţionează cornul care iese din aceste animale.
- Ambele capitole descriu ostilitatea dintre lumea pământească şi cea divină.

Deosebiri:

- Natura animalelor - în capitolul 7 găsim animale groteşti, pe când în capitolul 8 găsim animale normale.
- Profeţia din capitolul 7 e numită vis, iar cea din capitolul 8 vedenie. Distincţia nu e atât în formă sau conţinut, ci în modul în care profeţia i-a fost dată lui Daniel.

Întrebarea 1: *Poţi explica diferenţa între un vis şi o vedenie?*

.....

.....

.....

Istoricii cred că bătălia menţionată în Daniel 7, care a fost pornită de cornul cel mic, se referă la persecuţia pornită de Antioch al IV-lea împotriva evreilor, undeva la mijlocul secolului al II-lea î.Cr. Acest război va fi descris în detaliu în cap 10.

Desfăşurarea evenimentelor istorice simbolizează încercarea de a-L înlătura pe Dumnezeu de pe tronul universului. Profeţia surprinde o realitate pământească, dar şi o una cerească: Cel preaînalt nu poate fi

înlăturat pentru că doar El stăpâneşte pe pământ. El ridică şi coboară pe împăraţi. Acţiunile acestea nu sunt guvernate de vreun capriciu, ca la oameni, ci vin ca un răspuns la binele sau răul care se face pe pământ. Faptul acesta se aplică inclusiv poporului lui Dumnezeu, adică sfinţilor Lui.

Întrebarea 2: *Ai putea numi trei lideri politici care de-a lungul secolului XX au căutat să conducă naţiuni, dar fără Dumnezeu?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Chiar şi atunci când marile imperii ale lumii se prăbuşesc, Dumnezeu rămâne în control.

Aplicaţie: *Numeşte trei dintre cei mai influenţi conducători de naţiuni din istoria lumii care au crezut în Dumnezeu!*

.....

.....

.....

Ilustraţie: **Cât de măreţ e Dumnezeu** - Costache Ioanid

Cât de măreţ e Dumnezeu!
Văd marea cu talazuri grele,
mă-nalţ pe munţii de bazalt
şi-mi zboară gândul printre stele,
tot mai înalt.

Ce împărat îşi duce-oştirea
spre un gigantic apogeu?

Acel ce-a pus în goluri firea,
Acel ce-a scris oricui menirea,
mai mult decât nemărginirea,
e Tatăl meu!

Cât de temut e Dumnezeu!
Vuiau de pe Sinai ecouri
când glasul Domnului vorbea,
iar Moise-nainta prin nouri
şi tremura...

La Tronul Alb se strâng sfielnic
voievozi de foc din Empireu.
Şi heruvimii vin cucernic,
slăvind Eternul Vistiernic.
Şi-acest Stăpân Atotputernic
e Tatăl meu!

Şi cât de bun e Dumnezeu!
Chiar dacă stelele bătrâne
tot au o vreme când se-aştern,
dar cine în Isus rămâne
e-un fiu etern!

Şi-n faţa slavei sclipitoare,
în ceasul lumii cel mai greu,
când cei ce-au dat pe sfinţi la fiare
vedea-vor Forţa Creatoare,
eu voi şopti cu adorare:
E Tatăl meu...

Versetul central (v. 19): *... vedenia aceasta priveşte vremea sfârşitului.*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECŢIA 9

CUM RĂSPUNDE DUMNEZEU MIJLOCIRII CREDINCIOŞILOR?

Daniel 9

CITIREA TEXTULUI

Trecuseră 66 de ani de când Daniel era în robie, dar dorinţa să se întoarcă în ţara lui, ca să se închine în Templul Dumnezeului lui, nu i s-a stins. Nu i s-a stins nici dragostea de Scripturi, aşa că, în timp ce citeşte scrierile profetului Ieremia, i se aprinde din nou speranţa. A întrevăzut ceva în acele profeţii. De aceea, Daniel se roagă ca niciodată! Dumnezeu trebuia să-i dea un răspuns. Iar răspunsul a venit tocmai printr-un înger.

Vom învăţa azi despre puterea rugăciunii. Daniel ne va învăţa de ce şi cum trebuie să mijlocim pentru oameni. Speranţa moare ultima, nu-i aşa?

Contextul

Al nouălea capitol din Daniel este unic. Conţine o rugăciune de mijlocire a profetului cum rar întâlneşti pe paginile Scripturii. Tot aici găsim una dintre cele mai importante profeţii, numită şi „profeţia celor şaptezeci de săptămâni", cu referire la poporul ales.

Ne găsim în perioada de după căderea Babilonului în mâinile mezilor şi perşilor, în conformitate cu vedeniile primite de Daniel (7:1,5; 8:1,20). Belşaţar, împăratul Babilonului, a fost capturat şi ucis la scurt timp după ce Daniel descifrase scrierea misterioasă de pe peretele sălii unde s-a ţinut ospăţul profanator (5:30). Istoria se desfăşura întocmai cum au fost vedeniile.

Daniel s-a uitat la vremuri şi a înţeles că, sub dominaţia medo-personă, se arată semne ale relaxării politice, de aceea visul repatrierii evreilor putea deveni realitate. Ştia, de asemenea, din prorociile lui Ieremia că pedeapsa Domnului pentru poporul evreu avea o limită. Nu

cumva această limită se apropia? Speranţa renăştea în sufletul lui, după zeci de ani de robie. Daniel a avut un moment de descoperire personală. A înţeles că prorocia repatrierii se poate concretiza printr-o rugăciune de mărturisire. Şi Daniel începe o rugăciune de identificare cu păcatele poporului evreu şi cere îndurare şi iertare. Cuvintele rugăciunii sunt sfâşietoare! Numai un adevărat conducător putea să adune într-o rugăciune o istorie întreagă a unei naţii şi să vadă ce trebuie făcut.

Partea a doua a capitolului înregistrează profeţia primită de la îngerul Gabriel. Istoricii recunosc în ea evenimente cunoscute şi din alte surse. Acurateţea acestor profeţii conving despre autenticitatea lor şi dau sentimentul prezenţei suverane a lui Dumnezeu în viaţa poporului Israel şi a altor popoare.

Întrebarea 1: *Ce expresii din rugăciunea lui Daniel scot în evidenţă suveranitatea lui Dumnezeu în istoria poporului evreu?*

.....

.....

.....

Comentariu suplimentar: Rugăciune şi providenţă

Există legătură între providenţa divină şi rugăciunea umană? Cine crede în existenţa unui Dumnezeu suveran, crede şi în providenţa divină. Providenţa înseamnă că Dumnezeu este atotcunoscător şi atotprezent şi că El este direct implicat în vieţile oamenilor. Dumnezeu planifică rolul şi scopul final al fiecărui lucru. Stăpânirea lui Dumnezeu înseamnă că El continuă să conducă toate lucrurile pentru împlinirea planului Său, în deplin acord cu legile naturii stabilite de Dumnezeu. Atunci, ce rost mai are rugăciunea? Providenţa afirmă că există o ordine cu scop a tuturor evenimentelor din istorie, că nimic nu se întâmplă datorită şansei. Providenţa însă te îndeamnă la participare. Putem participa la istoria lumii prin rugăciune! Deci, roagă-te lui Dumnezeu pentru că El este în control absolut şi este prezent personal în istorie. Pe de o parte, rugăciunea nu schimbă scopul lui Dumnezeu, ci este un simplu instrument prin care El îşi exercită controlul asupra lumii. Pe de altă parte, Dumnezeu nu are nevoie de rugăciunile

noastre pentru a conduce lumea, dar noi avem nevoie de rugăciune ca să fim schimbaţi de El. Da, poţi contribui modest la cursul evenimentelor prin acţiune şi prin rugăciune! Iată cum felul în care înţelegi providenţa îţi afectează rugăciunea.

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Cadrul istoric (v. 1-2)
2) Rugăciunea de mărturisire (v. 3-19)
3) Descoperirea îngerului (v. 20-27)

Primele versete din capitol sunt naraţiune, urmate de un fel de psalm de jale, apoi de o profeţie.

Studierea Scripturii l-a dus pe Daniel la rugăciune. Rugăciunea înseamnă speranţă că Dumnezeu ascultă. Daniel a primit lista de rugăciune din cărţile lui Moise şi motivul rugăciunii din cartea lui Ieremia.

În rugăciunea lui Daniel se pomenesc mai multe păcate pe care le-a făcut poporul în trecut. Unele s-au repetat în robie şi după robie. Profeţia care vine după rugăciune menţionează mai multe feluri de păcătuire a poporului.

Întrebarea 2: *Ce fel de păcate identifici în rugăciunea lui Daniel şi apoi în prorocie? Care dintre ele crezi că se repetă azi în poporul creştin?*

.....

.....

.....

Daniel, deşi a fost numit de înger „ preaiubit şi scump” (v. 23), şi totuşi a mărturisit păcatele poporului său ca şi cum le-ar fi înfăptuit el însuşi.

Întrebarea 3: *Cum explici această identificare a lui Daniel cu păcate pe care nu le-a săvârşit? Mai poţi da exemple similare din Biblie?*

.....

.....

.....

Noi, credincioşii Noului Legământ, apelăm la mărturisirea personală a păcatelor pe baza credinţei personale în Isus Cristos. Sângele Lui poate curăţi orice păcat! Suntem chemaţi, pe de altă parte, să mijlocim înaintea lui Dumnezeu pentru cei ce au nevoie să ajungă la cunoştinţa adevărului.

Întrebarea 4: *Cum te raportezi tu la această nevoie a celor din jurul tău? Fă o listă de persoane pentru care mijloceşti sau îţi propui să o faci de acum încolo.*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Rugăciunile de mijlocire au fost cheia pornirii marilor lucrări misionare. Toţi misionarii cer să fie sprijiniţi în rugăciune. Tot aşa, marile treziri spirituale au fost începute de rugăciunile de mijlocire. Trezirile nu au venit dacă întâi păcatele nu au fost mărturisite.

Rugăciunea lui Daniel conţine mai multe elemente care nu ar trebui să lipsească în nici o rugăciune de mijlocire.

Aplicaţie 1: *Reciteşte atent rugăciunea şi notează ordinea în care apar aceste elemente: lauda, mulţumirea, mărturisirea, cererea. Aceasta te va ajuta să ştii cum să faci o rugăciune de mijlocire.*

.....

.....

.....

Un grup de părtăşie are în primul rând ca obiectiv să facă rugăciuni de mijlocire. Rugăciunile făcute împreună de credincioşi adună puterile duhovniceşti şi se transformă într-o forţă spirituală pe care Dumnezeu o va lua în considerare (vezi rugăciunea Bisericii pentru eliberarea apostolilor din FA 4).

Aplicaţie 2: *Liderul de grup să centralizeze într-o listă toate numele celor pentru care membrii grupului mijlocesc în mod special prin rugăciune.*

.....

.....

.....

Ilustraţie:
Pastorul Adrian Rogers a spus cândva: „Sunt mulţi oameni care aş vrea să se roage pentru mine, dar Percy Ray este unul care nu aş vrea să se roage împotriva mea!"

Versetul central (v. 20): *Pe când încă vorbeam eu, mă rugam, îmi mărturiseam păcatul meu şi păcatul poporului meu Israel, şi îmi aduceam cererile înaintea Domnului, Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt al Dumnezeului meu...*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECȚIA 10

CUM SE DESCOPERĂ DUMNEZEU ÎN TIMPUL RĂZBOIULUI SPIRITUAL?

Daniel 10

CITIREA TEXTULUI

Puţine texte biblice dau atât de multe detalii despre războiul spiritual. Daniel are parte de o nouă descoperire dumnezeiască cu fiinţe angelice care au nume şi rang în lumea spirituală. Ceea ce noi vedem în marile conflictele pământeşti are corespondenţă în lumea cerească.

Vom învăţa azi din cartea Daniel despre câteva din secretele războiului spiritual. Nu despre asta vorbea oare apostolul când înşira căpeteniile, domniile, stăpânirile, duhurile răutăţii din locurile cereşti? Deci, este un război real!

Contextul

Presupunem că Daniel avea 85 de ani când a primit această nouă vedenie despre „vremurile îndepărtate". Ea a venit ca urmare a rugăciunilor lui pentru înţelepciune şi viitorul poporului său. Credem că primii evrei captivi s-au întors în Iudeea. Munca lor de rezidire a ţării a fost sabotată de samariteni (cf. Ezra 4,5,24). Daniel se preocupă de soarta acestora şi suferă din plin, iar suferinţa şi-o varsă în post şi rugăciune. O face în luna Nisan (martie-aprilie), prima lună a anului evreiesc, lună în care se sărbătorea Paştele (pe 14 Nisan) şi sărbătoarea Azimelor (şapte zile mai târziu). În timpul rugăciunii, Daniel primeşte vedenia, pe care ţine să o autentifice. Conţinutul viziunii se referă la un mare conflict în viitor.

Vedenia din capitolul 10 ne familiarizează cu războiul spiritual în care sunt implicate fiinţele angelice. Daniel este vizitat de un om îmbrăcat în haine de in, cu faţă strălucitoare şi cu ochii ca nişte flăcări de foc. Şocul a fost atât de puternic, încât Daniel rămâne fără vlagă.

Este atins de o mână cerească, îşi revine, dar continuă să tremure din tot corpul. Îngerul îi explică lui Daniel ce misiune avea şi problemele întâmpinate în timp ce îi aducea vestea.

Una din probleme se referea la conflictul cu căpetenia Persiei. Această căpetenie sau prinţ nu poate fi decât un înger rău (demon), care acţiona în şi prin Persia, poate cea mai influentă naţiune din lume atunci. În ajutorul îngerului mesager a venit Mihael (al cărui nume înseamnă Cine este ca Dumnezeu), prima oară menţionat în Vechiul Testament. Titulatura („una din căpeteniile cele mai de seamă/unul din prinţii cei mai înalţi") îl califică drept o fiinţă angelică de rang înalt, iar Noul Testament îl numeşte Arhanghel (Iuda 9). Mihael acţionează ca protector divin, un fel de gardian la naţiunii Israel (cf. 12:1). În literatura iudaică şi creştină, îngerii de acest rang au rolul de mesageri ai lui Dumnezeu, păzitori, interpreţi ai viziunilor, descoperitori ai secretelor divine, vindecători şi făcători de miracole.

Informaţiile primite de la înger despre războiul nevăzut pot fi tulburătoare. Dar pentru un credincios, vedenia aduce nu tulburare, ci speranţă. Ea îi încurajează pe toţi credincioşii de-a lungul veacurilor că nu sunt singuri în mijlocul conflictelor de pe pământ. Cineva luptă pentru ei şi pentru a face dreptate chiar şi aici pe pământ. Dumnezeu e în control şi El va avea biruinţa finală.

Comentariu suplimentar: Există spirite teritoriale?

Dialogul cu îngerul ridică problema „spiritelor teritoriale". Există spirite cu autoritate şi responsabilitate peste anumite arii geografice sau politice? Pot aceste spirite rele (numite şi demoni) să reziste răspândirii Evangheliei în lume? Dacă da, care e responsabilitatea credinciosului? Pavel ne convinge despre existenţa unei ierarhii a duhurilor rele şi sugerează că aceşti demoni au planuri, tactici şi obiective (Efes. 6:11; 2 Cor. 2:11). Aici, în Daniel, găsim cel mai explicit caz pentru ideea de spirite teritoriale. Îngerul care aduce mesajul către Daniel a fost întârziat 21 de zile din pricina unei lupte cu căpetenia Persiei. Mihail, un alt înger, protector al Israelului, i-a venit în ajutor şi împreună au biruit îngerul rău. Această căpetenie nu putea fi un om. A fost un demon angajat într-un conflict cu un alt spirit bun, responsabil cu naţiunea persană. Logica umană spune că aceste spirite teritoriale demonice au fost numite de Satana să influenţeze naţiunea Persiei prin conducătorii ei umani. Observăm, totuşi, că Daniel nu s-a rugat niciodată unui înger şi nici nu a poruncit vreunuia. El întotdeauna s-a rugat

direct lui Dumnezeu şi, ca urmare, Dumnezeu a trimis îngerii Lui să lupte pentru el. Cert este că oştirile demonice sunt angajate în război cu oştirile cereşti, iar obiectivul este câştigarea oportunităţii de manipulare a naţiunilor şi liderilor pământeşti. Situaţia de pe pământ reflecta situaţia din cer. În plan ceresc, căpetenia Persiei lupta contra căpeteniei Israelului, iar în plan pământesc, Israelul era împiedicat să reconstruiască zidurile Ierusalimului şi Templul (Ezra 4). Rugăciunea lui Daniel a provocat un conflict cosmic. Daniel a postit trei săptămâni, adică exact cât a fost lupta dintre căpetenia Persiei şi îngerul Domnului. Să deducem oare că declanşarea conflictelor cereşti este dependentă de intensitatea rugăciunilor pe pământ? Nu citim că Daniel era conştient de aşa ceva şi nici că Daniel percepea spiritele teritoriale şi se ruga împotriva lor. A aflat totul mai târziu. Ne mărginim a concluziona că desfăşurarea evenimentelor de pe pământ a implicat prezenţa şi influenţa fiinţelor cereşti. Biblia oferă mai multe cazuri de acest gen (Deut. 32:7-8; Ps. 82; Marcu 5:10; 2 Cor. 4:4; Apoc. 2:13). Am putea învăţa de aici, la nivel personal, că un credincios trebuie să creadă, să reziste şi să se apere de atacurile demonice. Tot aşa, la nivel comunitar, Biserica trebuie să confrunte puterile demonice prin a le deconspira modurile de influenţă. Noi, spunea Pavel, nu suntem în neştiinţă de planurile Satanei!

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

Capitolele 10-12 prezintă cea de-a patra şi ultima viziune a lui Daniel. O împărţire ajutătoare ar putea fi astfel:

1) Pregătirea vedeniei (10:1-11:1)
2) Descrierea vedeniei (11:2-12:3)
3) Instrucţiuni după vedenie (12:4-13)

Cine a fost Cir sau Cirus?
Daniel scrie despre al treilea an al lui Cirus (536/535 î.Cr.), ceea ce înseamnă doi ani după ce Gabriel i se arătase lui Daniel şi la scurt timp după prima reîntoarcere a exilaţilor în Iudeea. Cirus (600-530 î.Cr.) a fost unul dintre cei mai mari cuceritori din istorie. A moş-

tenit tronul în anul 559, iar în 550 i-a supus pe Mezi, formând astfel Imperiul Medo-Persan. Cucereşte mai apoi Babilonul în 539 şi moare în 530, când Imperiul fondat de el controla întregul Orient Apropiat.

Omul îmbrăcat în haine de in
În general, fiinţa cerească care a luat forma omenească se crede a fi un înger. Unii cred că a fost Fiul lui Dumnezeu preîntrupat, acelaşi cu Fiul Omului din cuptorul de foc şi din groapa cu lei. Dacă acesta este Fiul lui Dumnezeu, ce scop a avut apariţia Lui? De ce a fost înlocuit mai târziu de un înger? Mai degrabă tindem să credem că ambele fiinţe descrise aici se referă la un singur înger. Asta îi face pe unii interpreţi să insiste că numele lui era Gabriel, cel care apăruse în cap. 9.

Îngerii
Din text deducem că: (1) îngerii sunt reali; (2) există îngeri buni şi îngeri răi (demoni); (3) îngerii pot influenţa activitatea fiinţelor umane, în mod special a guvernelor şi liderilor; (4) îngerii pot participa la conflicte spirituale; (5) îngerii lui Dumnezeu acţionează în dreptul sfinţilor.

Dacă războiul spiritual există, asta înseamnă că destinul ultim al naţiunilor nu este determinat atât pe pământ, cât în ceruri.

Întrebarea 1: *Cât de multă atenţie trebuie să dea credincioşii acestui subiect despre războiul spiritual?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Domnul Isus a luat în serios realitatea Satanei şi a forţelor demonice. Astăzi se vorbeşte mai puţin despre războiul spiritual şi mai mult despre cel material. Un mod de a ne convinge de această realitate este să citim mai des textele biblice directe.

Aplicaţie: *Citiţi pe rând, în cadrul grupului, următoarele texte: Ef. 6:10-18; Mt. 17:14-21; 2 Cor. 10:4-5; 2 Regi 6:17; 1 Pt. 5:8; Is. 14:12-15, Ap. 12:7-12.*

În războiul spiritual, a privi rugăciunea doar ca o armă defensivă, fără să o foloseşti ca armă de asalt este insuficient! Apostolul Pavel ne îndeamnă să luptăm contra izvodirilor minţii cu armele duhovniceşti (2 Cor. 10:4-5). Rugăciunea este o armă de asalt înainte de orice!

Întrebarea 2: *Ce am putea lua ca model de la Daniel ca să fim mai îndrăzneţi în rugăciune?*

.....

.....

.....

Când ne rugăm, trebuie să ne aşteptăm la mai multe scenarii. Uneori, Dumnezeu nu răspunde la rugăciunile noastre pentru a ne învăţa marile lecţii ale răbdării şi încrederii. Alteori, în înţelepciunea Sa, Dumnezeu, chiar dacă intenţionează să răspundă, întârzie deoarece ştie că încă nu e timpul potrivit pentru un răspuns. Iar rareori, rugăciunile nu au răspuns imediat pentru că au declanşat un conflict cosmic!

Întrebarea 3: *Care ar trebui să ne fie atitudinea în aşteptarea unui răspuns la rugăciuni?*

.....

.....

.....

Versetul central (v. 12): *El mi-a zis:„Daniele, nu te teme de nimic! Căci cuvintele tale au fost ascultate din cea dintâi zi, când ţi-ai pus inima ca să înţelegi şi să te smereşti înaintea Dumnezeului tău, şi tocmai din pricina cuvintelor tale vin eu acum!*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECŢIA 11

CUM CONTROLEAZĂ DUMNEZEU ISTORIA ÎN DETALII?

Daniel 11

CITIREA TEXTULUI

Citind vedeniile lui Daniel remarci detaliile. Uneori prea multe… Sunt amănuntele atât de importante în planul lui Dumnezeu? Dacă te-ai uita retrospectiv la viaţa ta ai înţelege cum viaţa ţi-a fost marcată de detalii.

Vom învăţa azi cum amănuntele întregesc şi dau valoare tabloului vieţii. Dacă Daniel a reuşit să ţină minte toate detaliile din vedenie, înseamnă că toate sunt importante în economia divină. Dumnezeu e suveran şi peste detalii!

Contextul

Ultimele două capitole din Daniel conţin viziunea primită de profet prin îngerul Gabriel. Capitolul 11 este dificil, datorită aglomerării de informaţii despre diverse evenimente şi personaje istorice mai puţin relevante astăzi pentru cititor. Detaliile, însă sunt fascinante pentru cineva care doreşte să se adâncească în evoluţia faptelor din acele vremuri care au afectat Israelul.

Vedenia începe cu împăraţii Persiei după Cir, apoi trece la Grecia lui Alexandru cel Mare (336-323 î.Cr.) şi a succesorilor acestuia şi se încheie cu un sumar plin de amănunte al conflictului dintre dinastiile seleucide şi ptolemaice, avându-l pe Antioh al IV-lea în centru (v. 20-35). În vremea lui şi după el, poporul Israel a suferit cumplit, însă sfârşitul acestui personaj negativ va veni tot la momentul hotărât de Dumnezeu (v. 35). După Antioh Epifanul apare figura unui ultim împărat rău, care se va ridica aproape de sfârşitul istoriei şi va fi neobişnuit de activ în relele lui (v. 36). Unii comentatori cred că partea ultimă a capitolului

vizează sfârşitul vremurilor, adică venirea şi lucrarea Anticristului. Dar şi acest împărat va exista până când va hotărî Dumnezeu. Căci Dumnezeul pe care el îl va respinge va fi Dumnezeul care îl va distruge.

Profeţiile din acest capitol includ evenimente cheie din istorie, cu foarte multe amănunte, care au ca scop întărirea credinţei în Dumnezeul istoriei. Un exemplu de amănunte sugestive care se repetă în text este legat de atitudinea omului în timpul derulării evenimentelor. Expresia „va face ce va voi" apare în v. 3, 16 şi 36, sugerând că atunci când oamenii au mai multă putere, au şi tendinţa să facă ce vor ei. Atitudinea arogantă însă se va întoarce împotriva lor, când Dumnezeu le va judeca viaţa şi lucrarea. Scopul detaliilor este ca toţi să învăţăm lecţia smereniei: nici un individ sau nici o naţiune nu există independent de Dumnezeu. El aşteaptă să te încrezi în suveranitatea Lui în orice moment al vieţii.

Comentariu suplimentar: Rolul detaliilor profetice

Acest capitol impregnat cu atâtea detalii scoate în evidenţă realismul profeţiei despre viitorul poporului ales. Niciodată viaţa nu e lipsită de încercări, că e vorba de persoană sau de naţiune. Pentru un credincios, încrederea în Dumnezeu este urmarea cunoaşterii caracterului lui Dumnezeu şi nu explicarea în amănunte a felului în care lucrează Dumnezeu . Dumnezeu are perspectiva de ansamblu, de aceea credinciosul nu trebuie să se teamă că anumite evenimente îngăduite de Dumnezeu sunt fără sens. Doar când ne gândim la câte informaţii exacte sunt date despre Antioh Epifanul ar trebuie să ne conducă la o mai mare încredere în Dumnezeul care cunoaşte şi controlează istoria. De ce a descoperit Dumnezeu astfel de lucruri? Pentru ca să cunoaştem că El cunoaşte. Când ne uităm în urmă, trebuie să-L vedem pe acest Dumnezeu implicat în fiecare eveniment profeţit. Astfel de profeţii detaliate arată că lui Dumnezeu îi pasă suficient încât să ne avertizeze de pericole şi încercări. Mai mult, astfel de profeţii detaliate arată că Dumnezeu se implică direct în viaţa poporului Său sau a credincioşilor Săi, pentru a limita răul. Deşi, în aparenţă, forţele răului controlează anumite evenimente istorice, întotdeauna forţele răului au avut o limită. Chiar în mijlocul manifestării răului, există semnele mântuirii. Răul nu are ultimul cuvânt, speranţa nu poate fi complet eliminată. Dumnezeu pune limite răului, dar şi mântuieşte în mijlocul răului. Promisiunea este că Dumnezeu nu va îngădui să fim încercaţi peste puterile noastre. E posibil să trecem printr-o perioadă în care manifestările răului să apară incontrolabile, fără

limită, nespus de odioase. Însă noi ştim cum va fi finalul. Istoria încă nu s-a încheiat, dar finalul ei este deja scris. Osteneala noastră nu va fi în zadar.

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Descoperire privind Persia (v. 2)
2) Descoperire privind Grecia (v. 3-4)
3) Descoperire privind Egiptul şi Siria (v. 5-20)
4) Descoperire privind pe Antioh al IV-lea Epifanul (v. 21-35)
5) Descoperire privind împăratul de la sfârşit (v. 36-45)

O altă structură a capitolului cu corespondenţa în evenimentele istorice amintite arată astfel:

(v. 2-4) Contextul istoric din jurul Israelului

(v. 2) Persia şi conflictul cu Grecia (Xerxe I; 486-464 î.Cr.)

(v. 3) Alexandru cel Mare (336-323 î. Cr.)

(v. 4) Cei patru generali ai lui Alexandru şi cele patru regiuni

I.	Cassander	Macedonia şi Grecia
II.	Lysimachus	Tracia şi Bitinia
III.	Seleucus, Nicator	Siria şi Armenia
IV.	Ptolemeu, fiul lui Lagus	Egipt şi Cirena

(v. 5-20) Conflictul dintre nord şi sud - până la Antioh al III-lea (223-187 î.Cr.)

v. 14 Păcatul din Israel

v. 16 Consecinţele

v. 20 Intervenţia divină

(v. 21-45) Perioada lui Antioh Epifanul (175-163 î.Cr.)

v. 22 Păcatul din Israel

v. 23-24 Consecinţele

v. 30-35 Păcatul din Israel

v. 36-45 Consecinţele

Un text profetic atât de precis ne aminteşte de suveranitatea lui Dumnezeu şi de aşteptarea Lui ca, în orice vreme, credincioşii Lui să rămânem tari în credinţă (v. 32).

Întrebarea 1: *Cum ar trebui să se raporteze credincioşii obişnuiţi la evenimentele istorice care le afectează direct viaţa?*

.....

.....

.....

Finalul vedeniei (v. 36-45) a avut parte de multe interpretări. Una dintre cele mai populare interpretări vede aici nu sfârşitul unor lupte din secolele III şi II î.Cr., ci sfârşitul istoriei lumii.

Întrebarea 2: *Ce detalii din ultima parte a capitolului pot sugera că este vorba de zilele din urmă? Sunt ele convingătoare pentru tine?*

.....

.....

.....

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Adesea ne întrebăm şi noi: cunoaşte Dumnezeu chiar totul despre mine? Cunoaşte El ce fel de încercări va trebui să înfrunt? Cartea Daniel ne răspunde pozitiv. Acest principiu este valabil pentru toţi cei care se uită în viitor şi vor să se implice în relaţii sau lucrări necunoscute, pentru toţi cei care vor să mărturisească Evanghelia cu riscul persecuţiei şi pentru toţi cei care doresc să intre într-o relaţie de ucenicie cu Cristos, neştiind ce-i aşteaptă.

Întrebarea 3: *Ce promisiune profetică despre încercările prin care va trece Biserica a lăsat Isus Cristos înainte de înălţarea la cer?*

.....

.....

.....

Puterea mesajului unei astfel de vedenii stă în controlul suveran şi detaliat al lui Dumnezeu în istorie. O astfel de învăţătură aduce din nou în discuţie raportul dintre suveranitatea divină şi responsabilitatea omului.

Întrebarea 4: *Dacă Dumnezeu controlează în detalii istoria, ce loc şi ce rol mai am eu în ea?*

.....

.....

.....

Versetul central (v. 36): *Împăratul va face ce va voi; se va înălţa, se va slăvi mai pe sus de toţi dumnezeii şi va spune lucruri nemaiauzite împotriva Dumnezeului dumnezeilor; şi va propăşi până va trece mânia, căci ce este hotărât se va împlini.*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE

LECŢIA 12

CUM RĂSPLĂTEŞTE DUMNEZEU CREDINCIOŞII?

Daniel 12

CITIREA TEXTULUI

Am ajuns la finalul acestei cărţi impresionante. Am pornit de la un tânăr de 15 ani deportat într-o altă ţară, dar care de la început a ştiut cine este şi ce crede. I-am urmărit pe Daniel şi prietenii lui prin momente de mari încercări ale credinţei. Toţi au rămas integri, de aceea au fost respectaţi de oameni şi răsplătiţi de Dumnezeu.

Daniel primeşte ca răsplată visuri şi vedenii despre cum lucrează Dumnezeu în istorie. Din când în când, Daniel pune întrebări, vrea să ştie detalii, ca noi toţi. Dumnezeu îi răspunde parţial prin mesagerii lui, îngerii, dar multe întrebări nu au primit nici un răspuns.

Capitolul final dă totuşi răspuns cu privire la viaţa de dincolo de moarte. Această viaţă e reală şi toţi cei credincioşi şi înţelepţi vor avea parte de ea. Un final de carte realist şi optimist în acelaşi timp. Dumnezeul suveran controlează nu doar viaţa de aici, ci şi viaţa de dincolo. El judecă (cap. 7-11), dar şi răsplăteşte (cap. 12).

Contextul

Ultimul capitol din cartea Daniel se ocupă de viitorul poporului Israel. Vedeniile nu arătau prea bine. Îngerul îl consolează pe Daniel prin alte două profeţii. Prima profeţie este despre credincioşia lui Dumnezeu faţă de popor şi deschiderea oportunităţilor de mântuire. A doua profeţie se referă la cei din poporul lui Dumnezeu care au fost omorâţi în timpul persecuţiei; promisiunea este că Dumnezeu îi va învia la finalul istoriei.

Capitolul începe cu îngerul Mihael, gardianul poporului Israel. El va avea mult de lucru în final, întrucât satana va încerca să-i omoare pe cei din poporul lui Dumnezeu în timpul unei vremi de strâmtorare. Finalul istoriei va da astfel posibilitatea unora de a se mântui şi, implicit,

de a avea parte de înviere. Va veni un moment când cei morţi vor învia, „unii pentru viaţa veşnică, şi alţii pentru ocară şi ruşine veşnică." (Daniel 12:2). Profeţia vorbeşte apoi despre două categorii de oameni: cei înţelepţi şi cei care vor învăţa pe mulţi să umble în neprihănire. Aceşti oameni vor avea un statut special în împărăţia lui Dumnezeu. Apoi, lui Daniel i se cere să pecetluiască cartea. Urmează informaţii despre vremuri, dar fără un răspuns precis.

În cele din urmă, să nu uităm că promisiunile de final sunt pentru un profet care probabil trecuse de 90 de ani, care a fost lăsat în urmă în timp ce alţi evrei s-au întors în ţară şi care ştia de războaiele ce vor urma. Dar profeţia avea ceva mângâietor în ea: speranţa învierii. Adică, din perspectiva suveranităţii lui Dumnezeu, suferinţa, răul, moartea nu au ultimul cuvânt. Învierea aici se referă la învierea reală a persoanelor, nu la învierea metaforică a Israelului.

Vremea sfârşitului include, pe lângă înviere, judecata şi viaţa veşnică. Pentru cel credincios, judecata va aduce dreptate şi răsplată, nicidecum dezamăgire sau osândă. Învierea anunţă judecata. Avem, aşadar, un sfârşit de carte cu o învăţătură despre viaţa veşnică în viitor ca să ne ţină credinţa trează în prezent.

Întrebarea 1: *Ce cuvinte ai alege pentru cineva drag şi credincios care este pe patul de moarte? Cum te-ar putea ajuta acest capitol din Daniel?*

.....

.....

.....

OBSERVAŢII PE TEXT

Structura:

1) Profeţie despre mântuire (v. 1-4)
2) Profeţie despre sfârşit (v. 5-13)

Ultimele trei capitole din Daniel sunt legate între ele prin vedenia şi profeţiile din ea.

Daniel 12 este sfârşitul cărţii, iar ideea sfârşitului e prezentă prin diverse expresii:

- vremea sfârşitului (v. 4,9)
- sfârşitul acestor minuni (v. 6)
- toate aceste lucruri se vor sfârşi (v. 7)
- care va fi sfârşitul? (v. 8)
- până va veni sfârşitul (v. 13)
- sfârşitul zilelor (v. 13)

Întrebarea 1: *Ce sens are ideea sfârşitului aici?*

.....

.....

.....

Comentariu suplimentar: Pecetluirea cărţii

Pecetluirea cărţii până la vremea sfârşitului sugerează starea de aşteptare. Gestul presupune încredere în caracterul lui Dumnezeu, cu toate că răbdarea celor care vor să ştie sfârşitul e pusă la încercare. Cele mai dificile momente în procesul încrederii în Dumnezeu sunt momentele de aşteptare. Punem întrebări: Ce înseamnă pecetluirea cărţii? Ce înseamnă vremea strâmtorării? Ce înseamnă vremurile? Am vrea să cunoaştem planul lui Dumnezeu, pe când Dumnezeu vrea să-L cunoaştem pe El. Toţi aşteptăm răspunsuri imediate de la Dumnezeu. Vrem descoperiri, iluminări, răspunsuri, dar Dumnezeu vrea să ne punem încrederea în El, Cel care nu se schimbă. Aceste gânduri sunt valabile pentru toţi care aşteptăm venirea Domnului Isus Cristos. Unii suntem impacientaţi, vânând semnele revenirii. S-ar putea însă să greşim cu privire la semne. Dar nu vom greşi dacă ne încredem în caracterul lui Dumnezeu.

APLICAŢII PRACTICE DIN TEXT

Adesea ne întrebăm şi noi: cunoaşte Dumnezeu chiar totul despre mine? Cunoaşte El ce fel de încercări va trebui să înfrunt? Cartea Daniel ne răspunde pozitiv. Acest principiu este valabil pentru toţi cei care se uită în viitor şi vor să se implice în relaţii sau lucrări necunoscute, pentru toţi cei care vor să mărturisească Evanghelia cu riscul persecuţiei şi pentru toţi cei care doresc să intre într-o relaţie de ucenicie cu Cristos, neştiind ce-i aşteaptă.

Aplicaţia 1: Daniel încearcă să înţeleagă care este planul lui Dumnezeu pentru viitor. Însă Dumnezeu îi descoperă doar anumite părţi ale acestui plan. În ciuda acestei realităţi, Dumnezeu ne cere supunere necondiţionată faţă de planul Său.

Întrebarea 2: *Ce anume te poate face să accepţi planul lui Dumnezeu chiar când nu îi cunoşti detaliile?*

.....

.....

.....

Aplicaţia 2: Dumnezeu avertizează prin mesagerii Lui că destinul veşnic al omului poate sfârşi în doar una din două posibilităţi: fie în viaţă veşnică, fie în ocară şi ruşine veşnică. Pentru credincios, care are viaţa veşnică în el, promisiunile sunt astfel concretizate în răsplătire.

Întrebarea 3: *Cât de mult contează pentru tine această idee a promisiunii unei răsplătiri în viaţa de dincolo? Ce efecte are pentru comportarea ta?*

.....

.....

.....

Aplicaţia 3: Urmăreşte atent în text tot ce se spune despre răsplata credincioşilor şi judecarea celor necredincioşi.

Întrebarea 4: *Care sunt criteriile după care cei credincioşi vor fi răsplătiţi?*

.....

.....

.....

Întrebarea 5: *Care sunt criteriile după care cei necredincioşi vor fi judecaţi?*

.....

.....

.....

Se va desface-odată – Traian Dorz

Se va desface-odată cortul acesta ce se cheamă trup,
a firii rădăcini simţi-vom cum ni se smulg şi ni se rup

Că scuturăm de peste aripi şi de pe gânduri tot ce-i lut,
că într-o ultimă privire întoarcem ultimul salut,

Că spunem ultimul adio spre ţărmul ospitalier
ce ne-a adăpostit o clipă iubirea noastră-n drum spre Cer...

Şi diafan ne vom desprinde ca fulgul dus de-un vânt uşor
cu aripi largi spre veşnicie plutind despovăraţi de dor.

Cocori scăpaţi din Nordul unde fiorduri şi gheţari se-ntind,
de cântec vom umplea înălţimea spre Sudul însorit suind...

...Sus la picioarele Iubirii de lângă care-ntâi ne-am smuls,
ne vom lăsa sosiţi Acasă ca de departe, de demult...

Şi-n Mâna Celui Drag vom pune tot ce-am putut păstra din vis:
inelul logodirii noastre ce ni l-a dat când ne-a trimis.

Versetul central (v. 3): *Cei înţelepţi vor străluci ca strălucirea cerului, şi cei ce vor învăţa pe mulţi să umble în neprihănire vor străluci ca stelele, în veac şi în veci de veci.*

Concluzia finală: Nu încheiaţi studiul până nu concepeţi şi scrieţi împreună o lecţie nouă pe care aţi învăţat-o din acest text biblic.

.....

.....

.....

NOTIȚE

NOTIȚE